

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в Област Кърджали (2016 – 2020)

Областната стратегия за развитие на социалните услуги е утвърдена от Областния съвет за развитие в област Кърджали на заседание, проведено на 30 март 2016 г. (протокол № 1/ 30 март 2016 г.)

Съдържание

Резюме.....	6
Раздел А: Контекст и оценка на нуждите	9
1. Контекст.....	9
1.1. Предистория: как е създадена стратегията.....	9
1.2. Обхват и фокус на стратегията.....	10
1.3. Съответствие с международни, национални и местни политики	11
1.3.1. Международни политики – конвенции, документи на ЕС	11
1.3.2. Национални приоритети в развитието на социалните услуги.....	11
1.3.3. Документи на областно и общинско ниво в област Кърджали	12
1.3.4. Институционална рамка на предоставянето на социални услуги	12
2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Кърджали .	13
2.1 Тенденции в развитието на област Кърджали	14
2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности	16
2.3 Изводи за състоянието на мрежата от социални услуги	18
Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги	21
3. Визия и цели.....	21
3.1 Визия	21
3.2 Ценности и принципи.....	21
3.3 Направления и приоритети на стратегията	22
3.3.1 Направления	22
3.3.2 Приоритетни целеви групи	23
3.4 Цели.....	23
3.4.1 Общи и специфични цели	23
3.4.2 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията.....	25
4. Интервенция – социални услуги и мерки	27
4.1 Направление 1: Грижа за децата.....	27
4.2 Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.....	52
5. Логическа рамка и ключови индикатори за успех	72
Раздел В: План за действие.....	85
6. Управление и координация на изпълнението на стратегията	85
6.1 Структури за координация на областно ниво и общинско ниво	85
6.1.1 Областна администрация	85
6.1.2 РДСП и ДСП.....	86

6.1.3	Държавна агенция за закрила на детето	87
6.1.4	Общини	87
6.1.5	РИО на МОН	89
6.1.6	Дирекции Бюро по труда.....	90
6.1.7	Регионална здравна инспекция.....	90
6.1.8	Неправителствени организации	90
6.2	Система за мониторинг и оценка. Работа на ЗМО	91
6.3	Основни партньори. Механизми за партньорство.....	92
6.4	Основни етапи в изпълнението на стратегията.....	94
7.	Ресурси	95
7.1	Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията	95
7.1.1	Човешки ресурси за предоставяне на социални услуги.....	95
7.1.2	Изграждане на административен и организационен капацитет.....	98
7.2	Финансови и материални ресурси. Източници на финансиране	100
8.	Комуникационна програма	102
8.1	Цели, задачи и методи	102
8.2	Оперативно изпълнение на комуникационната програма	101
Раздел Д: Приложения		104

Приложение 1: Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в Област Кърджали

Приложение 2: Териториален разрез на планираните услуги по общини в област Кърджали

Таблица 1. Планирани услуги в Община Ардино

Таблица 2. Планирани услуги в Община Джебел

Таблица 3. Планирани услуги в Община Кирково

Таблица 4. Планирани услуги в Община Крумовгра

Таблица 5. Планирани услуги в Община Кърджали

Таблица 6. Планирани услуги в Община Момчилград

Таблица 7. Планирани услуги в Община Черноочене

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДП	Домашен помощник
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОМН
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено “Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУ	Комплекс за социални услуги
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МКБПМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ОПРЧР	Оперативна програма развитие на човешките ресурси
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
ПРООН	Програма за развитие на организацията на Обединените нации
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравно-осигурителна каса
РИО на МОН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието и науката
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РПУ	Районно полицейско управление
РЦПНОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ТЗ	Техническо звено за деинституционализация към УНИЦЕФ и АСП
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

Резюме

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Кърджали (2016 – 2020 г.) е стратегически документ, разработен като секторна политика в област Кърджали и се одобрява от Областния съвет за развитие. Тя е разработена от областен оперативен екип, включващ представители на областна администрация Кърджали, Регионална дирекция за социална подпомагане-Кърджали, Дирекция „Социално подпомагане“ – Кърджали, Община Кърджали, Община Момчилград, Регионална здравна инспекция-Кърджали, Регионален инспекторат по образование-Кърджали, Областен съвет на Български червен кръст-Кърджали и Сдружение „Инициатива за развитие Кърджали решава“, определени със Заповед №РД-09-261 от 09.11.2015 г. на Областен управител на Област Кърджали. Стратегията е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Кърджали – областна администрация, общински администрации и общински съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Областното планиране на социални услуги в област Кърджали е част от процеса на планиране на национално ниво, който се осъществява в партньорство с Министерството на труда и социалната политика (МТСП), Агенцията за социално подпомагане (АСП), областна администрация, общини, доставчици на услуги, граждански организации. Стратегическото планиране на социалните услуги в България се осъществява в съответствие със Закона за социално подпомагане (ЗСП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗСП). Стратегическото планиране създава по-тясна връзка между равния достъп, качеството и финансовата устойчивост на социалните услуги, при което развитието им би трябвало да се обвърже с адекватни финансови ресурси.

През 2010 г. са приети промени в ЗСП и ППЗСП, с които се регламентира разработването и приемането на областни стратегии за развитието на социални услуги за период от 5 години. В унисон с утвърдените областни стратегии, общинските съвети приемат стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги на общинско ниво. Целта е да се гарантира разкриването на социални услуги, които да отговорят на конкретните потребности на хората от целевите групи не само на територията на общината, но и в областта, като въвеждането на регионалния (областния) принцип на планиране и развитие на социални услуги да стимулира инициативността и да създаде условия за максимална гъвкавост при получаването на икономически по-изгодни, финансово по-обосновани и по-достъпни за по-широк кръг потребители социални услуги. Чрез използване на комплексен модел за планиране, разработване и осигуряване на услуги на областно равнище, се гарантира изграждането на една по-ефективна и ефикасна система за предоставяне на социални услуги и използване на структурните фондове на Европейския съюз.

Обхват. Стратегията определя областната рамка и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение тя обхваща седемте общини на територията на област Кърджали и обръща специално внимание на децата и семействата в риск, възрастните хора с увреждания и старите хора в малките изолирани населени места, където живеят малобройни рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на областта през следващите пет години (2016 – 2020 г.).

Визия: Областната стратегия за развитие на социалните услуги цели да превърне област Кърджали в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, повишаващи качеството на живот на децата и семействата, местните общности, групи и лица в риск,

подкрепящи тяхната самостоятелност, пълноценна реализация и същевременно отговарящи на реалните потребности на хората и общността.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи и за правата на детето. Основната ценност е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията обхваща:

- Развитието и усъвършенстването на съществуващите социални услуги през следващия програмен период (2016 – 2020 г.);
- Разкриване на нови и иновативни социални услуги съобразно изведените приоритетни целеви групи;
- Продължаване работата на съществуващите координационни механизми на областно ниво и създаване на нови с участие на представители на всички свързани сектори /образование, здравеопазване, заетост и други/, чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Приоритетните направления на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите на областта.

Приоритетно направление 1: Грижа за децата.

Целта е подобряване грижата за децата в семейна среда, осигуряване на подкрепа за задържането им в биологичното семейство, предотвратяване появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата, водещи до социална изолация, намаляване случаите на изоставяне и настаняването им в специализирани институции и продължаване на процеса на деинституционализация на децата.

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството или в близка до семейна среда, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори водещи до изоставяне на деца и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции.

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за социално включване и развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Специфична цел 1.5. Да се предоставят качествени социални услуги от резидентен тип за деца.

Специфична цел 1.6. Да продължи деинституционализацията на грижите за деца в Област Кърджали. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда

Приоритетно направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване и да се подобри качеството на живот на хората от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и лица в област Кърджали.

Специфична цел 2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания и болни стари хора в семейна среда.

Специфична цел 2.2. Развитие на алтернативна резидентна грижа за възрастни с увреждания и стари хора, в среда близка до семейната.

Специфична цел 2.3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.

Специфична цел 2.4. Да се създадат условия за социално включване на рискови общности, индивиди, включително етническите общности в неравностойно положение.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

- **Развитие на човешките ресурси** с цел повишаване качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги;
- **Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество** с цел повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

В Стратегията са описани подробно мерките и дейностите за постигане на общите и конкретните цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общините и институциите на областно ниво, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативен план с времева рамка за изпълнение.

В отделен раздел са описани **източниците на финансиране** на Стратегията - необходимите средства за планираните социални услуги в областта, както и други възможни ресурси и източници на финансиране. При определяне на източниците на финансиране с приоритет са делегираните от държавата дейности.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на областно и общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинските съвети и администрации имат ангажимента за цялостното изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат общински стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги.

В тези параметри е видимо, че при изпълнението на Областната стратегия в област Кърджали ще се развие модерна социална политика в съответствие с националните приоритети за деинституционализация и европейските ценности и ще се създадат условия за устойчиво подобряване качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение.

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1. Контекст

1.1. Предистория: как е създадена стратегията

Областната стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Кърджали – областна администрация, общински администрации, общински съвети, териториални структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Във връзка със Закона за социално подпомагане (ЗСП) се изготвят областни стратегии за развитие на социалните услуги във всички 28 областни центъра на страната, в които се залагат приоритетите за развитието на социалните услуги в петгодишния планов период. Предложението от УНИЦЕФ модел за планиране в предходната Стратегия 2010-2015 г. се оказва успешен. Планирането очертава голямата обща картина на намеренията и потребностите за бъдещото развитие на социалните услуги на областно и общинско ниво. Стратегията за развитие на социалните услуги служи като инструмент за по-тясна връзка между потребностите, равния достъп, качеството и финансовата устойчивост на социалните услуги.

Планирането е осъществено съвместно от областна администрация Кърджали, Регионалната дирекция за социално подпомагане - Кърджали (РДСП), Дирекция „Социално подпомагане“-Кърджали, Община Кърджали, Община Момчилград, Регионална здравна инспекция-Кърджали, Регионален инспекторат по образование-Кърджали, Областен съвет на Български червен кръст-Кърджали и Сдружение „Инициатива за развитие Кърджали решава“. На базата на изготвени и приети от общинските съвети през 2015 г. общински анализи на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги, се изготви Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в Област Кърджали. Областният Анализ е документ, който е неразделно приложение към ОСРСУ. Обхватът на групите в риск се определи чрез статистически данни получени от НСИ, ДСП, РЗИ, РИО на МОН, РЗС - Хасково. Изготвеният аналитичен доклад на областно ниво осигурява:

- Обосновка за избора на приоритети и стратегически направления в ОСРСУ;
- Профил и характеристика на отделните рискови групи и подгрупи;
- Характеристика и конкретна информация за влиянието на рисковите групи, необходима за планирането на адекватни услуги за превенция;
- Информация за броя на индивидите и групите в риск;
- Оценка на наличните услуги и ресурси в Областта и в Общините.

Приоритетите на областната стратегия са обсъдени и приети на първото заседание на областния оперативен екип. Разработването на стратегията е извършено в периода от м. ноември 2015г. до март 2016 г., съгласувана е със заинтересованите страни на областно и общинско ниво и е внесена за обсъждане и одобрение от Областния съвет за развитие на 30 март 2016 година.

В процеса на планиране са включени представители на всички заинтересовани страни от областта, обединени в тематични групи по ключовите компоненти на стратегията. Работните групи участваха на доброволен принцип, мотивирани от убеждението за необходимостта от адекватна работеща областна стратегия, която да допринесе за решаване на социалните проблеми сред населението в област Кърджали.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране:**

- **Партньорство и планиране** с участие, което осигурява приноса и взаимодействието между всички заинтересовани страни – местни, регионални и държавни институции, ведомства и организации;
- **Съответствие на социалните услуги с реалните потребности** на рисковите групи, за които са предназначени;
- **Преодоляване на неравномерността** в развитието на социалните услуги в отделните общини;
- **Изпълнимост и приложимост** на планираните социални услуги и мерки;
- **Финансова и социална ефективност;**
- **Оптимално използване на ресурсите** (финансови и човешки ресурси, материална база и социална инфраструктура);
- **Развитие на междусекторното сътрудничество и взаимодействие** за намиране на устойчиви решения за стимулиране на социалното включване на уязвимите общности и рисковите групи във всяка община;
- **Планиране на услуги, обхващащи територията на цялата област;**
- **Равни възможности за достъп.**

1.2. Обхват и фокус на стратегията

Областната стратегия за социални услуги обхваща мерки и услуги, които са необходими за осъществяване на ефективна социална политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в област Кърджали, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики и свързаните сектори образование, здравеопазване, жилищна политика и пазар на труда, които са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Областното планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от социални услуги, отговаряща на нуждите на рисковите групи в област Кърджали и ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. Затова обхватът на интервенцията е много широк - от съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид), до развитието на нови социални услуги, като са посочени начините на достъп и връзката между тях. Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на областта. Изборът на приоритетите е основан на правителствената политика в областта на социалните услуги, остротата на проблемите на рисковите групи и наличните ресурси на общините.

Времеви обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на област Кърджали през следващите пет години (2016–2020 г).

Географски обхват. Стратегията задава както областната рамка, така и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всичките седем общини на територията на област Кърджали, като се обръща специално внимание на географската специфика на областта и многобройните отдалечени от общинските центрове населени места.

В общия контекст, създаването на областна стратегия цели да преодолее неравномерността в развитието на услугите и да осигури равни възможности за достъп до услуги за рисковите групи. Област Кърджали се характеризира с малък брой специализирани институции. В резултат на реализирането на начертаните мерки и дейности в ОСРСУ (2011-2015 г.) са разкрити нови социални услуги от резидентен тип на територията на областта.

1.3. Съответствие с международни, национални и местни политики:

Разработването и прилагането на политиката в областта на социалната закрила попада в компетенциите на всички институции, ангажирани в области като социално осигуряване, социално подпомагане, социално включване, пазар на труда, здравеопазване, образование и др. Министерството на труда и социалната политика (МТСП) е органът на изпълнителната власт, който ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в областта на социалните услуги, социалната закрила, социалното включване и други дейности в сферата на социалната политика, чрез Агенция за социално подпомагане, Държавна агенция за закрила на детето и Агенция за хората с увреждания. Други ключови институции на национално ниво, ангажирани в областта на социалната закрила и социалното включване, са Министерство на здравеопазването (МЗ), Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на финансите (МФ) и др. От изключително важно значение са функциите и компетенциите на органите на регионално и местно ниво в процеса на разработване на политики и програми в подкрепа на уязвимите групи от населението и осигуряването на качествени социални услуги.

1.3.1. Международни политики – конвенции, документи на ЕС

Стратегията е разработена в унисон с принципите на **международни нормативни актове**, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие. В съответствие със специфичните препоръки на Съвета на Европейския съюз в социалната сфера и редица международни документи, които третираят въпросите, свързани със защита на човешките права и подобряване на качеството на живот:

- Международна харта за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания и факултативният протокол към нея;
- Европейска социална харта;
- Конвенция на ООН срещу насилието и дискриминацията;
- Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи;
- Принципи на ООН за защита на лицата с психични заболявания и подобряване на психиатричната помощ;
- Харта на основните права на ЕС;
- Европейска харта на правата и отговорностите на възрастните хора, нуждаещи се от дългосрочни грижи и помощ;
- Европейска харта на предоставящите грижи в семейството;
- Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г.;
- Европейска стратегия за здравеопазването;
- Резолюция на Европейския парламент от 09.09.2010 г., относно дългосрочните грижи за възрастни хора.
- Всеобща декларация за правата на човека на ООН;
- Международния пакт за социални, икономически и културни права.

1.3.2. Национални приоритети в развитието на социалните услуги

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От системата на специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се премина към създаване на социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините.

Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с доставчици. Водещите стратегически документи на национално ниво, които определят приоритетите в планирането и развитието на социалните услуги са:

- Национална програма за реформи на Република България (2012-2020 г.);
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” приета с Протокол № 8.2 на Министерския съвет от 24.02.2010 г., валидна до 2025 г. и План за действие към Стратегията;
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.;
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 - 2030 г.);
- Национална стратегия за дългосрочна грижа, приета с Решение № 2 на Министерския съвет от 07.01.2014 г., без указан срок на валидност;
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 г.;
- Дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г., приета с Протокол № 25.2 на Министерския съвет от 29.06.2011 г., валидна до 2020 г.;
- Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора (2012-2030г.) приета с Протокол № 24.2 на Министерския съвет от 20.06.2012 г., валидна до 2030 г.

1.3.3. Документи на областно и общинско ниво в област Кърджали:

- Областна стратегия за развитие на област Кърджали (2014–2020) ;
- Областна стратегия за интегриране на ромите и лицата от неравностойно положение от други етнически групи в Област Кърджали (2012–2020)
- Общински планове за развитие;
- Общински програми за закрила на детето;
- Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги и дейностите за социална интеграция на общности в неравностойно положение на ниво община.

Областната стратегия следва принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконови нормативни актове.

1.3.4. Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги

В процеса на планиране са включени основните институции с отговорности по отношение на планирането, създаването, предоставянето и управлението на социалните услуги. Тук са взети предвид следните им компетенции:

- **Министерство на труда и социалната политика (МТСП)** – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети, заедно с Министерство на финансите определя държавно-делегираните дейности в социалните услуги и разработва разходните стандарти за финансиране на социалните услуги.

- **Министерство на финансите** – определя разходните стандарти за финансиране на социалните услуги в страната.
- **Агенцията за социално подпомагане (АСП)**- разрешава откриването, закриването и промяната на вида и капацитета на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги, инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги. Чрез дирекциите „Социално подпомагане” се предоставят и социални услуги.
- **Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД)** – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критерии за социални услуги за деца и семейства.
- **Областен управител и Областен съвет за развитие** и областни комисии, които имат отношение към планирането във всички сфери, в т. ч. и на социалните услуги;
- **РДСП** - изготвя предложения за откриването, закриването и промяната на вида и капацитета на социалните услуги – държавно-делегирана дейност.
- **Общините** – провеждат общинската политика по отношение на социалните услуги, разкриват и предоставят социални услуги; възлагат и договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество.
- **Доставчици на социални услуги** (общините, както и вписаните в регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица).
- **Дирекции “Социално подпомагане”** - ангажирани с идентифицирането на случаи, оценка и насочване към различни доставчици на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности.
- **Обществените съвети за социално подпомагане в общините**, ангажирани с обществения контрол;
- **Организации с нестопанска цел и представители на рисковите групи.**

2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Кърджали

Областната стратегия е изградена върху изводите и препоръките от цялостно проучване на ситуацията в област Кърджали. Подробният финален доклад ”Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в област Кърджали“ е включен като Приложение 1 към стратегията.

Докладът обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в област Кърджали, проведено през септември-октомври 2015 г.. Докладът е финализиран след съгласуване между всички заинтересовани страни в областта.

Проучването на ситуацията в област Кърджали бе фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия социален контекст на политиките и мерките за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта. Обхватът на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на социалните услуги и за избора на тяхната форма – начин на

осигуряване на достъп и достигане до потребителите, обслужващи няколко населени места в една или повече общини, както и за разработване на „смесени” услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите – местна власт, териториални структури на АСП, граждански организации, доставчици, така и на настоящите и потенциалните потребители – рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

2.1 Тенденции в развитието на област Кърджали

Анализът на ситуацията и оценката на потребностите идентифицира основните проблеми и формулира основните въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на социалните услуги на територията на област Кърджали. В резултат от проучването са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги, както и причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи от населението, на основата на социално-икономически и други неблагоприятия.

Основните заключения за тенденциите в **демографските процеси** в област Кърджали са:

- Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. В селата по-голямата част от жителите са над 65-годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ;
- Ниска раждаемост с тенденция към намаление; висока смъртност и отрицателен естествен прираст и продължение на тенденцията;
- Прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- Устойчива тенденция към емиграция и обезлюдяване на област Кърджали с ясно изразени външно-миграционни процеси и ниска гъстота на населението;
- Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора, пръснати в многобройните селца и махали в областта;
- Продължава да нараства временната трудова миграция за работа в чужбина и в по-големите градове, което създава сериозни рискове за родителската грижа, образованието и развитието на децата в тези семейства.

Заключенията за тенденциите в **икономическото развитие, заетостта и безработицата** са:

- Малките селища в областта притежават сходни белези на значителна изостаналост, спрямо условията на градската среда и по-ниско качество на живот;
- Изолирани населени места, следствие на недоизградена и неподдържана пътна мрежа, както и на зле организиран междуселищен транспорт.
- Средното равнище на безработица в област Кърджали е 15.5% за 2014г.;
- Пазарът на работната сила е дисбалансиран – висока безработица и в същото време - недостиг на квалифицирана работна ръка. Област Кърджали устойчиво заема едно от първите места в страната по ниво на безработицата и този показател остава значително по-висок в сравнение със средните годишни стойности за страната. Ниската степен на образование и квалификация предопределят и изключително голяма продължителност на престой на тези лица с основно и по-ниско образование на пазара на труда. Относителният дял на лицата с основно и по-ниско образование е по-висок в малките общини.
- В структурата на безработицата традиционно е най-голям дялът на нискоквалифицираните и ниско образованите безработни - 68.1%. По-ниското ниво на образование е свързано със слаба или почти липсваща квалификация, и предопределя ниската конкурентоспособност на пазара на труда и невъзможност да се отговори на изискванията на работодателите.

- Достъпът до заетост е най-силно ограничен за няколко специфични групи безработни: лица с основно и по-ниско образование, лица, на възраст до 29 години, лица на възраст над 50 години, хора с увреждания в трудоспособна възраст и хора от отдалечените населени места.

Анализът очертава следните **проблеми и неблагоприятни тенденции в секторите:**

Образование:

- Относително ниско равнище на образованието – делът на хората със завършено средно и висше образование е значително под половината от населението - 31%, а неграмотните и хората с незавършено начално образование надхвърлят 26%;
- Увеличава се броят на децата, които напускат училище без да завършат задължителното средно образование; Относително постоянен е процентът на трайно не посещаващите училище ученици. Запазва се високият брой на трайно не посещаващите училище деца поради социални и семейни причини;
- Поради ниската гъстота на населението в област Кърджали голямата част от децата от малките общини и селата учат в средищни и защитени училища извън своето селище, което допълнително затруднява приобщаването на родителите към училището;
- Малка част от децата, живеещи извън градовете са обхванати в детски градини.
- В област Кърджали не са достатъчно развити формите за учене през целия живот, насочени към професионално обучение, квалификация и преквалификация на работната сила.

Здравеопазване:

- Няма осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги, силно изразено в малките общини, поради непривлекателни лекарски практики, които остават незаети;
- Живеещите в отдалечените селища са с влошен здравен статус – качеството на предлаганите здравни услуги е по-ниско, а достъпът до здравната мрежа е ограничен;
- Характерно е понижаване, както на количеството, така и на качеството на здравните услуги в областта. Демографското остаряване на населението поставя допълнителни изисквания пред структурата на здравните потребности, поради обстоятелството, че възрастните хора са носители на повече от едно хронично заболяване, което води и до по-големи разходи за здравно обслужване.
- Голям процент на здравно неосигурени лица.

Жилища и жилищна политика:

- Жилищата са разположени неравномерно по територията на област Кърджали В селата голям брой необитаеми и свободни жилища, които се намират в непривлекателни райони (с неподдържана пътна мрежа, без отходни канали) и са неблагоустроени или полусъборени;
- Липсват механизми, които да стимулират инвестиции в тази насока, което ограничава възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика;
- Общините са изключително затруднени да осигурят жилища на нуждаещите се, като проблемът е по-изострен в големите и средни общини.

2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности

При анализа на социо-демографската и икономическа картина на област Кърджали се открояват **основните фактори**, които създават рисковете пред социалната интеграция на индивидите и формират рискови групи от деца, лица и семейства в неравностойно положение, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Такива фактори са:

Безработица и нарушен достъп до заетост. Безработицата и ниските доходи в семействата формират следните групи в риск:

- Дълготрайно безработни лица на възраст над 50 г.;
- Дълготрайно безработни лица с основно и по-ниско образование;
- Лица с увреждане (деца и възрастни) и техните семейства;
- Деца на самотни родители и многодетни семейства с ниски доходи;
- Деца, отглеждани извън биологичното семейство;
- Семейства с ниски доходи, живеещи в отдалечени райони;
- Самотни стари хора с ниски пенсии;
- Бездомни.

Образованието е основен фактор за социална интеграция и професионално развитие. Ниско образование и неграмотността, липсата на професионална квалификация водят до неравностойна позиция на пазара на труда. Образованието, определя следните групи в риск:

- Деца, със специални образователни потребности;
- Деца, които не посещават училище;
- Деца, нередовно посещаващи училище;
- Деца със затруднен достъп до образователни услуги поради отдалеченост на населените места;
- Деца със специални образователни потребности със затруднен достъп до образователни услуги поради негативни обществени нагласи;
- Възрастни с основно и по-ниско образование, които нямат квалификация.

Структурата на семейството оформя следните групи в риск:

- Многодетни семейства;
- Семейства с един родител;
- Семейства с лице с увреждания;
- Семейства с безработен член;
- Самотни хора с увреждания;
- Самотноживеещи стари хора с невъзможност да се самообслужват-

Увреждане или тежък здравословен проблем на деца и лица поставя в неравностойно положение семействата им. Липсата на подходящи алтернативи за заетост за хората с увреждания, както и нуждата един от трудоспособните членове на семейството да полага постоянни грижи в ежедневието води до допълнително задълбочаване на проблемите, свързани с доходите. **По отношение на фактора свързан с здравословното състояние могат да се идентифицират следните рискове групи.**

- Деца с увреждания;
- Семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- Самотни хора с увреждания и стари хора със здравословен проблем;
- Семейства живеещи в отдалечени населени места;
- Лица с ниски доходи и здравнонеосигурени.

Местоживеене – отдалеченост и изолираност на населеното място, с нарушени транспортни връзки и комуникация с общинския и областния център. Изолираността на населеното място формира следните групи в риск:

- Стари хора със специален фокус върху самотните стари хора, живеещи в отдалечени села;
- Лица с увреждания (деца и възрастни), живеещи в отдалечени населени места;
- Деца застрашени от отпадане от училище;
- Семейства с ниски доходи или без доходи.

Затрудненият достъп до здравни услуги се обуславя от многобройните отдалечени и разпръснати населени места, ограничените ресурси на Центъра за спешна медицинска помощ, липсата на квалифицирана здравна помощ, липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение и ниски доходи. Най-застрашени са старите хора, живеещи в отдалечени села; хората с увреждания и хората с хронични заболявания.

В резултат от анализа на рисковите фактори са обособени **две ключови рискови групи**, които да бъдат обхванати от Областната стратегия за развитие на социалните услуги - **деца в риск и възрастни в риск**. Важно внимание следва да се обърне не само на отделния индивид, а и на неговото семейство, което също се явява рискова група. За да превъзмогне индивидът ситуацията на риск, често е необходима подкрепа и за семейството му.

РИСКОВА ГРУПА: ДЕЦА В РИСК

В тази рискова група попадат следните подгрупи:

1. Деца, отглеждани извън биологичното семейство:

- деца, настанени в институции;
- деца, настанени в социални услуги, резидентен тип;
- деца, настанени в приемни семейства или семейства на близки и роднини.

Потребности : Реинтеграцията на детето в семейството изисква развитие на мерки и услуги в общността, развиване на родителски капацитет, подкрепа на нуждаещи се семейства за осигуряване на жилище, посредничество и активна подкрепа за включване на пазара на труда и др. За да се реинтегрират децата в семейството, е необходимо да се търси допълнителен институционален механизъм.

2. Деца, отглеждани в семейства в риск:

- деца, отглеждани в семейства с един родител, непълнолетни родители, многодетни семейства, семейства на трайно безработни и др. с ниски доходи;
- деца, отпаднали от училище; деца, нередовно посещаващи училище и деца застрашени от отпадане от училище;
- деца, жертва на насилие и деца с противообществени прояви.

Потребности : Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. За задържането на децата в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсиране на образователните пропуски, мотивиране на децата, дейности за запълване на свободното време и за мотивация на родителите за ангажиране в образованието на своите деца. Основни сфери на интервенция при децата с противообществени прояви са запълване на свободното време, преодоляване на поколенчески конфликти и специализирана подкрепа на семейството.

3. Деца с увреждания:

- деца със специални образователни потребности;

- деца, нуждаещи се от постоянна грижа в семейна среда.

Потребности : Осигуряване на достъпна среда, диференциране на услуги за деца с различни по вид и степен увреждания, осигуряване на специализиран транспорт за децата с увреждания от селата и в рамките на града до социалните и здравни услуги, осигуряване на гъвкава дневна и почасова грижа, увеличаване на достъпа до образование, интеграция на децата с увреждания с връстниците им, психологическа и социална подкрепа за родителите на деца с увреждания.

РИСКОВА ГРУПА: ВЪЗРАСТНИ В РИСК

В тази рискова група попадат следните подгрупи:

1. Лица с увреждания и стари хора, нуждаещи се от грижа:

- семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- самотни хора с увреждания и самотни стари хора със специален фокус върху живеещи в отдалечени населени места;
- лица с увреждания в активна възраст;
- лица с увреждания, настанени в институции;
- лица с увреждания, настанени в социални услуги, резидентен тип.

Потребности: Осигуряване на достъпна среда; достъп до здравни услуги, медицинска рехабилитация и социални услуги, съобразени с вида и степента на увреждания; осигуряване на социални и битови услуги в домашна среда и мобилни услуги за хората в отдалечените населени места; изграждане на умения за независим живот; осигуряване на алтернативни форми на заетост и на подходящи форми на социално предприемачество; разширяване на възможностите за развлечение и социализация; осигуряване на подкрепа за семейството.

2. Лица и семейства в риск:

- лица и семейства с ниски доходи или без доходи със специален фокус върху многодетни семейства, семейства с един родител и самотни хора с ниски пенсии;
- бездомни лица и лица и семейства, обитаващи не жилищни сгради.

Потребности: оказване на подкрепа за обучения, ограмотяване на възрастни и професионална квалификация; подкрепа за активно включване на пазара на труда или включване в програми за заетост, при липса на други възможности; подкрепа за социално включване в общността; осигуряване на жилища за бездомни; включване в програми за социално подпомагане.

2.3 Изводи за състоянието на мрежата от услуги в областта

1. Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите:

Проучването на ситуацията в Област Кърджали е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината. Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги в областта, като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество на наличните услуги.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма –

начин на осигуряване на достъп и достигане до потребителите, обслужващи едно или няколко населени места в една или повече общини, както и за разработване на „смесени“ услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните потребители - рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

- В резултат на демографските процеси се отчита застаряване на населението в областта в т. ч. и на трудоспособното особено в малките общини и увеличаване броя на самотно живеещите лица.

- В чисто икономически план намалението на активното население по населени места, общото застаряване на населението и увеличаване на лицата с увреждания показва необходимостта от социални услуги, както и осигуряване на по-широк достъп на нуждаещите се до тях.

- Населението с по-високо образователно равнище е съсредоточено в градовете, а ниската степен на образование, особено в селата, не позволява да се отговори на съвременните изисквания на пазара на труда и е основен фактор за ниските доходи. Липсата на възможности за трудова реализация води до засилване на миграционните нагласи на младите хора в селата в посока град от областта, по – големите градове в страната или чужбина.

- Наблюдават се неблагоприятни тенденции във възрастовата и образователна структура на работната сила. Доминиращ брой регистрирани безработни без специалност и ниско образование.

- Населението разположено в малките и отдалечени населени места изпитва затруднение при ползването на медицински и здравни услуги. В тях има и незаети практики на общопрактикуващи лекари. Дентална помощ по селата няма. Липсата на трудова заетост в селата води и до голям брой лица без здравни осигуровки. Като цяло населението извън града имат затруднен достъп до лекарска помощ и това понижава качеството на здравното обслужване на населението.

- В определени етнически групи се наблюдава увеличаване на ражданията на деца в многодетни и проблемни семейства, както и от непълнолетни майки.

- Необходимо е да се предприемат решавачи мерки за разкриване на нови работни места в малките населени места и подобряване на транспортната мрежа за достъп до по-големите населени места, където е развит бизнеса.

- Във всички общини на областта се наблюдава увеличаване броя на хората в трудоспособна възраст с трайни увреждания, дължащи се на социално значими заболявания (онкологични, психични, заболявания на сърдечно-съдовата система), за които в настоящия момент липсват адекватни услуги в т.ч. и социални.

- Социалните услуги са концентрирани в градовете с частично изключение на домашния социален патронаж. Повечето от съществуващите услуги за деца и възрастни лица имат нужда от разширяване на достъпа до тях и осигуряване на възможност за достъп до тях на лица живеещи извън града. Единствено социалните услуги „личен асистент“, „домашен помощник“, „социален асистент“ и „домашен санитар“ обхващат в голяма степен деца и възрастни с увреждания и от селата, но те се предоставят по проекти по ОП”РЧР”. Което означава, че тези услуги не са трайни, те са с временен характер. Съществува необходимост от създаване на постоянни услуги в домашна среда.

- Като цяло, качеството на предоставяните услуги в областта е на добро ниво.

2. Общи препоръки към Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали:

Въз основа на извършеният анализ могат да се дадат следните препоръки:

- Приоритетно направление на областната стратегия за социалните услуги трябва да стане деинституционализацията и развитието на максимално широк спектър от услуги за семействата в риск, с цел превенция на изоставянето, поради бедност, безработица, лоши битови условия на семействата.

- Необходимо е да се развият иновативни услуги за деца в общността на територията на цялата област, които да подпомогнат процеса на деинституционализацията и предотвратяват настаняването на деца в ДМСГД.
- Необходимо е изграждането на механизми на междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация.
- Увеличаване броя на приемните семейства и доставчиците на услугата «Приемна грижа». Повишаване качеството на услугата приемна грижа, повишаване капацитета на приемните родители и прецизен подбор на кандидат – приемни родители.
- Повишаване стандартите за финансиране на социалните услуги – направеният анализ и изведените данни показват, че повечето услуги на територията на областта са затруднени да ангажират достатъчно квалифициран персонал, т.к. трудът им не е достатъчно заплатен, поради ниския стандарт на финансиране. Недостатъчното обезпечаване с кадри и специалисти води до понижаване качеството на предоставяната грижа и услуга.
- Премахване на институционалния модел на грижа за възрастните хора и хората с увреждания чрез развитие на услуги в семейна, или близка до семейната среда за хора, зависими от грижите на професионалисти; осигуряване на комплексна подкрепа на семействата, които полагат грижи за хора с увреждания и възрастни хора чрез развиване на форми на социални услуги в подкрепа на зависими членове на семейството, спомагащи и за трудовата реализация на лицата, полагащи грижи за тях.
- Въвеждане на индивидуален подход при предоставяне на социални услуги в зависимост от индивидуалните потребности на лицата, който да включва детайлно проучване на особеностите на лицето, социалното му обкръжение и предоставяната от близките му подкрепа.
- Индивидуален избор на дейностите за подкрепа – потребителят да има правото да избира вида и степента на подкрепа, която да съответства на начина му на живот и увреждането, и активно да се включва в избора и прецизирането на продължителността и интензитета на различните дейности за подкрепа.
- Необходимо е постигане на устойчивост на предлаганите услуги в общността, финансирани по различни национални/европейски програми, като „Личен асистент“, „Социален асистент“, „Домашен помощник“ в зависимост от потребностите в общините.
- Продължаване на добрата практика от последните години за участие на персонала предоставящ социални услуги в различни обучения в страната и чужбина;
- Провеждане на супервизия на персонала, работещ в социалните услуги;
- Търсене на форми за сътрудничество между местната власт, неправителственият сектор и бизнеса.
- Необходими са действия за стимулиране на сътрудничеството между различните заинтересовани страни в сферата на социалните дейности.
- Извършване на периодични проучвания на рисковите групи и създаване на информационен масив.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги

3. Визия и цели

3.1 Визия

Областната стратегия за развитие на социалните услуги цели да превърне област Кърджали в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, повишаващи качеството на живот на децата и семействата, местните общности, групи и лица в риск, подкрепящи тяхната самостоятелност, пълноценна реализация и същевременно отговарящи на реалните потребности на хората и общността.

3.2 Ценности и принципи

Основна ценност в социалната работа е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и правата на детето и утвърждава следните **ценности** при планирането и предоставянето на социални услуги, които се споделят от заинтересованите страни в област Кърджали, като:

- ☞ Уважение и признание на достойнството на всеки човек, общност и група;
- ☞ Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие;
- ☞ Благосъстояние на децата и на всички жители на област Кърджали;
- ☞ Зачитане на равнопоставеността на половете при планирането и достъпа до социални услуги.

Всички страни, ангажирани с разработването на Областната стратегия, се обединиха около следните **принципи и подходи**, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

- ☞ Социални услуги, които отговарят на реалните нужди на рисковите групи;
- ☞ Осигуряване на най-добрия интерес на потребителя чрез индивидуализиране на оценката и на грижата за потребителя;
- ☞ Насърчаване на услугите в общността и ограничаване на услугите от резидентен тип, които се ползват само в краен случай;
- ☞ Осигуряване на възможности за равен достъп до услуги на всички жители на област Кърджали и достигане на услугата максимално близо до местоживеенето на потребителите;
- ☞ Максимален достъп до услуги в изолирани населени места чрез мобилност на услугите, иновативност и гъвкавост в планирането и управлението;
- ☞ Интегриран подход към решаването на проблемите на целевите рискови групи;
- ☞ Активност в обхващането на рисковите групи;
- ☞ Гражданско участие в планирането и в наблюдението на изпълнението на Областната стратегия;
- ☞ Добро управление, ефикасност и ефективност на социалните услуги, мрежи и партньорства;

- ☞ Надграждане и усъвършенстване на добрите практики и опит в услугите
- ☞ Повишаване качеството на предоставяните социални услуги;
- ☞ Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- ☞ Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- ☞ Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- ☞ Съответствие на социалните услуги с европейските стандарти за качество;
- ☞ Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

3.3 Направления и приоритети на стратегията

3.3.1. Направления

За да се постигне качествена промяна в социалната среда и желаното бъдещо равнище на социалните услуги, предначертано от визията на Стратегията, е необходима целенасочена интервенция в няколко приоритетни направления. В процеса на планиране те бяха идентифицирани с участието на всички заинтересовани страни въз основа на заключенията от анализа на ситуацията в област Кърджали.

Ключовите приоритети в направленията на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от намеса за решаване на критичните социални проблеми. Направленията са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

В широк контекст, политиките на социално включване обхващат всички уязвими общности и индивиди, които имат нужда от подкрепа. В логиката на Областната стратегия за социалните услуги, обособяването на интервенцията за децата и възрастните в отделни направления показва спецификата на услугите за тези рискови групи.

Избраните приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги включват:

1. Грижа за децата.

Това са широк кръг от услуги в общността за деца и семейства в риск, насочени към превенция на рисковите фактори за развитието на децата и уязвимостта на семействата, превенция на изоставянето и настаняването на деца в специализирани институции; работа с деца с поведенчески проблеми, асоциалното поведение и насилие; закрила на деца, жертви на насилие, малтретиране и negliжиране; съдействие на деца, отпаднали или в риск да отпаднат от училище. Международната и българската практика показват, че инвестирането в развиване на услуги по превенция на общинско ниво е ефективно по отношение на ранна реакция и предотвратяване на проблеми и по отношение на вложените средства, които са много по-малко за един потребител в сравнение с услугите, които предоставят спрямо изявили се проблеми.

Продължаването на процеса на деинституционализацията на грижите за деца води до промяна в предоставяните социалните услуги за деца в област Кърджали чрез развитието на максимално широка мрежа от услуги с цел извеждане на децата от институциите, развитие на приемната грижа и осиновяването и разкриване и предоставяне на качествени социални услуги от резидентен тип в среда близка до семейната;

2. Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.

Усилията са насочени към развитие на местните общности в неравностойно положение и уязвимите групи, съхраняване на човешкото достойнство и социалната справедливост. Стратегията ще допринесе за създаването на добър модел на подкрепа за пълнолетните лица в неравностойно социално положение, чрез осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността, така че нуждаещите се да не са принудени да напускат своя собствен дом и общност, а да подобрят достъпа си до социални, здравни услуги и образование и да получат шанс за интегриране на пазара на труда.

Създаване на условия за предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

3. Развитие на човешките ресурси

В процеса на планирането недостигът на квалифициран персонал за разкриване на социалните услуги е идентифициран от всички участници като един от основните рискове за реализацията на стратегията. Затова изграждането на необходимия капацитет за управление и за предоставяне на социални услуги се очертава като крайно необходима мярка – условие както за изпълнението на планирания обем социални услуги и мерки, така и за постигането на качество на услугите в съответствие със съвременните стандарти. Заплащането в сферата е много ниско и не съответства с физическото и психическото натоварване на специализирания и помощен персонал. Необходимо е да се намери подходящо стимулиране за кадрите, което да предотврати текучеството, да повиши тяхното качество на живот – лично и професионално.

4. Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно партньорство между общините в област Кърджали за развиване на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори - социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда. Работата в мрежа, обмяната на опит между отделните общини и черпене на добри практики от трети страни, в които социалните услуги са развити на много по-високо ниво.

3.3.2 Приоритетни целеви групи

Планираните дейности в Областната стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията

през периода на изпълнение на стратегията. Приоритетните целеви групи, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в област Кърджали са:

- Деца, отглеждани извън биологичното семейство;
- Деца, отглеждани в семейства в риск;
- Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище;
- Деца с увреждания.
- Лица с увреждания и стари хора, нуждаещи се от грижа;
- Самотно живеещите в малките отдалечени населени места, без достъп до социални и здравни услуги
- Лица и семейства в риск;
- Етнически общности в неравностойно положение, които живеят в социална изолация и структурна бедност.

3.4. Цели

3.4.1. Общи и специфични цели

Приоритетно направление 1: Грижа за децата.

Целта е подобряване грижата за децата в семейна среда, осигуряване на подкрепа за задържането им в биологичното семейство, предотвратяване появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата, водещи до социална изолация, намаляване случаите на изоставяне и настаняването им в специализирани институции и продължаване на процеса на деинституционализация на децата.

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството или в близка до семейна среда, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори водещи до изоставяне на деца и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции.

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за социално включване и развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Специфична цел 1.5. Да се предоставят качествени социални услуги от резидентен тип за деца.

Специфична цел 1.6. Деинституционализация на грижите за деца в Област Кърджали. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Приоритетно направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване и да се подобри качеството на живот на хората от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и лица в област Кърджали.

Специфична цел 2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания и болни стари хора в семейна среда.

Специфична цел 2.2. Развитие на алтернативна резидентна грижа за възрастни с увреждания и болни стари хора в среда, близка до семейната.

Специфична цел 2.3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.

Специфична цел 2.4. Да се създадат условия за социално включване на рискови общности, индивиди, включително етническите общности в неравностойно положение.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение основните дейности в Областната стратегия са:

Приоритетно направление 3: Развитието на човешките ресурси

Обща цел 3. Да се повиши качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

Специфична цел 3.1. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;

Специфична цел 3.2. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на уменията и повишаване на квалификацията в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Приоритетно направление 4: Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфична цел 4.1. Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;

Специфична цел 4.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

3.4.2. Ключови индикатори за оценка на изпълнението на Стратегията

Постигането на набелязаните общи и специфични цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живот и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори, които показват напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и разликите при сравнението на показателите за настоящия момент (2016 г.) с данните към 2020 година.

Основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в област Кърджали, постигната в рамките на областната стратегия, са:

- Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 2:1 на ползвателите в полза на услугите в общността;
- Постигнато съотношение 6:1 между децата - ползватели на услуги: брой на децата в алтернативна семейна грижа – към броя на децата в резидентна грижа;
- Закрита /трансформирана 1 специализирана институция за деца в област Кърджали - 1 (ДМСГД);
- Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групи от изолирани населени места върху 40% от територията на област Кърджали;
- Повишен капацитет за управление на СУ най-малко на 100 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане и най-малко 90 души персонал на доставчиците на услуги в област Кърджали;
- Осъществени междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от повече от 1 община;
- Иницирирана и развита смесена междусекторна услуга и/или мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи.

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата промяна в ситуацията в област Кърджали и ползите за рисковите групи в резултат от изпълнение на Стратегията са:

- Осигурена подкрепа за уязвимите семейства и деца в област Кърджали;
- Предотвратена институционализация на децата в риск от изоставяне;
- Намаляване/ предотвратяване на изоставянето на деца от семейства в риск в резултат от услугите за превенция в област Кърджали (постигнат процент на задържане на детето в семейството от общия брой деца в риск от изоставяне, обхванати в услуги за превенция);
- Намаление броя на децата, отглеждани в специализирани институции и в услуги от резидентен тип;
- Намаление броя на отпадналите от училище деца;
- Подобрили условия за самостоятелен живот в домашна среда на хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, домашен санитар, социален и личен асистент;
- Предотвратена преждевременна институционализация на самотно живеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда;
- Увеличен брой на старите хора в област Кърджали, ползващи услуги, подкрепа и грижи в домашна среда с 50%, с приоритетно обхващане на самотно живеещите в изолирани населени места извън общинските центрове;
- Развити и работещи поне 3 нови за област Кърджали услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво.

Измерването на напредъка по тези показатели ще покаже до каква степен изпълнението на Областната стратегия е допринесло за модернизацията на социалните услуги и политики за социално включване в област Кърджали в съответствие с националните приоритети за деинституционализация, подкрепа на интегритета на семейства и общности и европейските ценности.

4. Интервенция – социални услуги и мерки

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на областно и общинско ниво през следващите 5 години – от 2016 до 2020 година. В стратегията се конкретизират оперативните приоритети на областно ниво и видовете услуги, които ще се развиват в област Кърджали. Стратегията предначертава:

- развитието на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години с ясно виждане за конкретните перспективи към разширяване, реформиране, реструктуриране или закриване на всяка услуга/дейност;
- разкриването на нови социални услуги за приоритетните целеви групи, включително иновативни услуги, които не съвпадат изцяло със стандартните държавно-делегираны дейности;
- инициирането на **междусекторни „смесени” иновативни услуги** и програми;
- паралелното развитие на **мерки и политики за социално включване** в приоритетните свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и инфраструктура), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

4.1. Направление 1: Грижа за децата.

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството или в близка до семейна среда, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори водещи до изоставяне на деца и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции.

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за социално включване и развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Специфична цел 1.5. Да се предоставят качествени социални услуги от резидентен тип за деца.

Специфична цел 1.6. Да продължи деинституционализацията на грижите за деца в Област Кърджали. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

Мярка 1.1.1. **Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство**

Дейностите целят „затваряне на входа“ към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето - успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение.

Дейност 1.1.1.1. Стартиране на програма Ранна превенция за „затваряне на входа“ на изоставянето на деца в ранна възраст (от 0 до 3 години), включително на новородени деца на ниво родилен дом. По своя характер програмата е смесена между секторна услуга в социалната и здравната сфера, координирана от социални работници.

Програмата трябва да бъде насочена към дейности, изпълнявани съвместно от ЦОП, ОЗД, акушеро-гинекологичните отделения в гр.Ардино, гр.Кърджали, гр.Крумовград и гр.Момчилград, с подкрепата на личните лекари и здравните медиатори и други социални услуги в общността като семейно планиране за намаляване на случаите на непланирана бременност, която може да доведе до изоставяне на дете, ранно регистриране на бременността за бременни жени, за които има риск да изоставят детето си.

Обхватът на дейностите за ранна превенция изисква смесен екип от специалисти - здравни и социални работници, юристи, психолози, трудотерапевти и други, включване на социален работник, който да работи на място в болниците като консултант по кърмене и отглеждане на бебе към родилно отделение. Дейностите трябва да включват:

- Информационни кампании в средните учебни заведения и в малцинствени общности;
- Превенция на рисковото сексуално поведение при децата и младежите;
- Предоставяне на информация, социални и психологически консултации, правна подкрепа, посредничество за решаване на социални проблеми и/или насочване към други социални услуги за младите майки в риск да изоставят детето си;
- Организация на мрежа за активно издирване на семейства и обхващане на рисковите бъдещи майки от всички общини в програмата за ранна превенция, със специално внимание към мобилната работа във високо рискови общности за установяване, регистриране и проследяване на бременността и - при риск от изоставяне - предоставяне на социални дейности и консултиране на място за предотвратяване на изоставянето на детето;
- Подкрепа и пряка работа от здравните медиатори в обособени ромски квартали за работа с рискови бъдещи бременни майки. Здравните медиатори за високорисковите общности ще се включат също в работата по превенция на изоставянето на деца от ромската общност - както новородени, така и деца на по-късна възраст.
- Подкрепа на бременни жени за по-лесна бременност, раждане и удовлетворяване на първите нужди на бебето - емоционални и материални;
- Подкрепа за майките и семейства на новородени деца с увреждания - ще бъдат включени социални работници и/или психолози, със специална подготовка и умения за работа с родители на деца с увреждания.

Дейност 1.1.1.2. Прилагане на „Методическо ръководство по превенция на изоставянето на деца на ниво „Родилен дом“. Дейността включва координиране на връзката между отдел „Закрила на детето“ и акушеро-гинекологичните отделения към многопрофилните болници за активно лечение на територията на област Кърджали за своевременно сигнализиране в случай на установена вероятност за изоставяне на новородено и предприемане на спешни мерки;

Дейност 1.1.1.3. Създаване на Звено „Майка и бебе” в гр.Кърджали с капацитет 10 места, за временно настаняване и подкрепа до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си. Дейностите, включени в услугата са: социална работа за насърчаване на привързаността; подпомагане на майките чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа; Временен престой и грижа за майката и детето, както и развиване на социални умения на майката за грижа за себе си, детето и социална реализация.

Дейност 1.1.1.4. Подкрепа и пряка работа от здравните медиатори в обособени ромски квартали за работа с рискови бъдещи бременни майки. Здравните медиатори за високорисковите общности ще се включат също в работата по превенция на изоставянето на деца от ромската общност - както новородени, така и деца на по-късна възраст.

Мярка 1.1.2. Развитие и подобряване качеството на услугите в ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Кърджали.

Областната стратегия предвижда утвърждаване на дейностите и подобряване качеството на услугите във вече съществуващите Центрове за обществена подкрепа в общините Ардино, Джебел, Момчилград и Крумовград, както и създаване на ЦОП в гр.Кърджали и Кирково.

Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи - деца и семейства, развиване на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, училище за родители, подкрепа за деца и семейства с рисково поведение и др., както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца. Подкрепата за рисковите групи - за децата и техните семейства се осъществяват не само в сградата на ЦОП, но и в дома на уязвимите семейства. Освен това Центровете за обществена подкрепа имат и мобилен компонент, с който се осигуряват възможности за посещение в дома на семейства в риск, живеещи в изолирани населени места извън общинските центрове.

Дейност 1.1.2.1. Продължаване и утвърждаване на дейностите в съществуващите ЦОП в Ардино(с капацитет 50 места), Джебел(с капацитет 30 места), Момчилград(с капацитет 35 места) и Крумовград(с капацитет 20 места):

Фокусът на центровете е съсредоточен върху работа с деца и семейства в риск, превенция на изоставянето и реинтеграция на деца настанени в СИ, деца извършили противообществени прояви и техните семейства, подкрепят деца, отпаднали от образователната система или в риск от отпадане, консултиране и обучения за добро родителство, деца с увреждания и др.

Необходимо е да се работи за повишаване квалификация на персонала и разширяване на обхвата на услугите и целевата група чрез мобилен екип / услуги.

Дейност 1.1.2.2. **Разкриване на ЦОП в гр.Кърджали (с капацитет 50 и с предполагаем брой ползватели около 100 – 120 души за година).**

В изпълнение на областната стратегия в областния център трябва се разкрие ЦОП със следните услуги: семейно консултиране, развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, програма ранна превенция на изоставянето, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция и работа с деца с отклоняващо се поведение, реинтеграция и развитие на социални умения.

Създаване на мобилен екип за обхващане на селата на територията на община Кърджали.

Дейност 1.1.2.3. Разкриване на ЦОП в с.Кирково (с капацитет 20).

Дейност 1.1.2.4. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД при осиновяването на деца - обучение на кандидат-осиновители, наблюдение и подкрепа на осиновителите в

следосиновителния период, Дейностите са насочени към: консултиране, информирание; мотивиране и обучение за кандидат-осиновители и подкрепа в следосиновителния период.

Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца, лишени от родителска грижа.

Дейност 1.1.3.1. Дейности на ОЗД за настаняване на деца в риск от изоставяне в семейства на близки и роднини..

Дейност 1.1.3.2. Оказване на продължаваща подкрепа от ОЗД и ЦОП за семействата на близки и роднини, в които са настанени деца, лишени от родителска грижа - консултации, посредничество и съдействие.

Мярка 1.1.4. Развитие на Приемната грижа в област Кърджали.

Социалната услугата „Приемна грижа“ се развива според потребностите на областта. Към РДСП-Кърджали има създадена Комисия по приемна грижа, в която участват: експертът по закрила на детето в регионална дирекция за социално подпомагане, началниците на отдели "Закрила на детето" към дирекциите "Социално подпомагане" по настоящ адрес на кандидата за приемно семейство, психолог и приемен родител. Общия брой на утвърдените приемни семейства от Комисията по приемна грижа за периода от 2012 до 2015 год. е 31.

Дейност 1.1.4.1. Увеличаване броя на утвърдените приемни семейства в Област Кърджали и повишаване качеството на предоставяне на социалната услуга. Това ще доведе до намаляване броя на децата, настанени в специализирани институции и социални услуги от резидентен тип и увеличаване на настанените в приемни семейства.

Дейност 1.1.4.2. Приоритетно развитие на приемна грижа за деца от 0 до 3 години, за деца над 10 години и специализирана приемна грижа за деца с увреждания и новородени.

Дейност 1.1.4.3 Повишаване капацитета на приемните семейства чрез провеждане на качествени поддържащи обучения, консултации, групи за самопомощ, интервизии и супервизии за приемните семейства и подкрепа за детето при преживяване на криза. Акцентиране върху спешното настаняване. Дейността се изпълнява от ДСП, ЦОП и Екипите по приемна грижа, както и външни доставчици.

Дейност 1.1.4.4. Развитие на дейности по приемна грижа в ЦОП в общините от областта:

- информационни кампании, подбор и обучение на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството.

Дейност 1.1.4.5. Провеждане на информационни кампании с цел популяризиране на услугата „Приемна грижа“ на общинско и областно ниво.

Мярка 1.1.5. Общински и областни програми/мерки за здравна профилактика и семейно планиране.

Дейност 1.1.5.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/ бременността, насочена към нежелана и рисковата бременност във всички общини на област Кърджали.

Целта на програмата е да подобри здравната профилактика за всички бъдещи майки в съответствие с националните приоритети. Целевите мерки в сферата на здравеопазването на общинско и областно ниво трябва да обхванат всички бъдещи майки в област Кърджали чрез здравна профилактика и задължителна пренатална диагностика на риска от увреждане. При изпълнението на тези мерки, личните лекари, женската консултация и акушерките ще

идентифицират случаи на потенциален риск от изоставяне на дете и да насочват към програмата Ранна превенция и ОЗД.

Дейност 1.1.5.2. Здравно-социални програми за семейно планиране - информирани и консултиране, обучения. Програмите ще се изпълняват от здравни институции, училища, НПО и ще включват здравно-социални консултации за майки и семейства в риск, здравна просвета сред подрастващите за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Дейност 1.1.5.3. Предоставяне на здравно-информационни, консултативни, координиращи и насочващи услуги, психологична подкрепа и специализирани консултации от медицински и немедицински специалисти в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве към МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски” – Кърджали. Услугата стартира през 2015 г. във връзка с изпълнението на „Националната програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014–2020 г.” и сключен договор с Министерството на здравеопазването. В него се осигурява комплексно обслужване на родилки и бременни жени с патология на бременността, на деца с увреждания и с хронични заболявания и техните майки по време на престоя им болницата или амбулаторно проследяване и домашни посещения на деца с увреждания, недоносени и с хронични заболявания до навършване на 1 година. Предоставянето на услугите се осъществява от координатор, който организира дейностите, психолог и социален работник.

Мярка 1.1.6. Общински и областни програми/мерки за целева подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.

Дейност 1.1.6.1. Подкрепа за жилище, включително разработване и реализация на общински програми/инициативи за социални жилища.

Дейност 1.1.6.2. Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост .

Мярка 1.1.7. Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в област Кърджали.

По тази мярка се предвижда да бъдат осъществени дейности за насърчаване развитието на децата от 0 до 6 години чрез развиване и подобряване на родителските умения на родителите на малки деца, стимулиране развитието на децата в ранната детска възраст, подготовка за училище, подкрепа за децата с увреждания и техните семейства.

Дейност 1.1.7.1. Гарантиране устойчивостта на недоразкритите през 2014-2015 година услуги с акцент върху ранното детско развитие по Проект за социално включване на Световната банка в общините Ардино, Кирково и Крумовград. Проучване и планиране на възможност за разширяване на териториалния обхват на дейността с цел достигане на услугите до максимално висок брой потребители в цялата област.

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.

Мярка 1.2.1. Разкриване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Дейност 1.2.1.1. Разкриване на ЦСРИ в град Кърджали с капацитет 50.

Създаването на ЦСРИ ще подобри условията за предоставяне на адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда. Там, където е необходимо, услугата ще има мобилен компонент, като в мобилните екипи могат да се

включват различни специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице, специален педагог и др.), за да предоставят на място някои рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания, консултиране и обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Дейност 1.2.1.2. Разкриване на ЦСРИ в град Момчилград с капацитет 20.

Нова социална услуга ЦСРИ в гр. Момчилград, предвидена за предоставяне на медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации на деца и възрастни с увреждания и специализирана подкрепа, информиране и консултиране на семействата и близките, които полагат грижи за тях. Предвидено е към новосъздаденият ЦСРИ да се сформира мобилен екип, който да се включва различни специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице), които да предоставят на място рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания основно в селата, психологично консултиране, логопедични услуги, обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейностите по тази мярка включват:

- развитие на дневните центрове като се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят;

- интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания. Възможно е, с тези дейности да се ангажират местни доброволци.

Дейност 1.2.2.1. Продължаване на дейността на Дневния център за деца с увреждания „Надежда” – Кърджали (капацитет 30), Дневен център за деца с увреждания „Дъга” – Момчилград (капацитет 24) и Дневен център за деца с увреждания-Добромирци (капацитет 24)

Дейност 1.2.2.2. Разкриване на Дневен център за деца с увреждания в гр.Кърджали с капацитет 20, с цел обхващане на деца от 0 до 6 годишна възраст.

Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.

Дейност 1.2.3.1. Предоставяне на социални услуги „Личен асистент“, Социален асистент“, „Домашен санитар“ и „Домашен помощник“ за деца с увреждания.

Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за хората с увреждания. Разкритите социални услуги в общността за деца и възрастни ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от хората с увреждания, подкрепа и специализирани обучения.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда.

Планираните дейности и услуги ще подобрят родителската грижа и ще спомогнат за ограничаване на negliжирането на децата в семейната среда. Изграждането на умения за добро родителство въздейства за създаване на условия и благоприятна семейна среда за максимално развитие на техните възможности.

Дейност 1.3.1.1. Предлага се на услуги в рамките на ЦОП за развитие на родителските умения. Подкрепата за семейства с деца в риск за превенция на изоставянето и negliжирането на деца, отглеждани в семейна среда включва:

- Посредничество, информиране, социални, правни, психологически консултации за уязвими семейства с деца;
- Училище за родители и обучения за отговорно родителство;
- Повишаване на чувствителността - промяна на нагласите и уменията на родителите за стимулиране на ранното детско развитие.

Дейност 1.3.1.2. Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството. Инициране и изпълнение на дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство.

Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи

Дейност 1.3.2.1. Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП за превенция на рисковото поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисковото поведение на деца и младежи); провеждане на здравна и социална просвета против зависимостите; лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; между училищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване на проблемите, свързани с отклоняващото се поведение чрез директна работа с децата - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и за семействата им. Планира се организирането на извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение - спорт, клубове по интереси и др.; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

Дейност 1.3.3.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общините, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисковото поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.3.3.2. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД - за подкрепа за деца, жертви на насилие, трафик и зависимости, както и специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие, рисковото поведение.

Дейност 1.3.3.3. Разкриване на два Кризисни центъра:

- Кризисен център 1 - за деца, преживели насилие и/или трафик., с капацитет 10 места;
- Кризисен център 2 - за деца с девиантно поведение, с капацитет 10 места;

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Кърджали.

Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст чрез:

- издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка - изпълнява се от учителите, с подкрепата на общините, ОЗД, социалните работници, НПО;
- разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище и/или предучилищни групи в детските градини;
- срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите.

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.

Дейност 1.4.2.1. Развитие на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище. Изграждане на партньорство и взаимодействие между социалните услуги, от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО, и др.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата.

Дейност 1.4.2.2. Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и осигуряват:

- Инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата;

- Извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители - включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите.

Дейност 1.4.2.3. Развитие на образователно-социални услуги за реинтеграция в образователната система на отпадналите от училище деца, които се изпълняват от училища, училищни настоятелства, ЦОП, НПО, читалища в тясно сътрудничество с ОЗД и общински администрации, включващи:

- Посещения на място и срещи за издирване на отпадналите деца;
- Срещи, консултации, инициативи за мотивиране на децата и техните родители;
- Организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите.

Дейност 1.4.2.4. Постепенно извеждане на децата от помощното училище, адаптация и интегриране в масовите общообразователни училища.

Дейност 1.4.2.5. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните и защитените училища, които се изпълняват с подкрепата на РИО на МОН, общини и НПО. Специално внимание се отделя на мерките за наблюдение и контрол върху посещаемостта и качеството на образованието на пътуващите ученици в защитени и средишни училища в малките общини.

Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания.

Дейност 1.4.3.1. Обхващане на деца с увреждания от масови детски градини и ясли. През 2016 г. всяка община да разработи план за действие, в който да се предвиди:

- Осигуряване на места за интегриране на деца с увреждания в общите групи в масовите детски градини, вкл. подкрепа за адаптиране към средата и осигуряване на транспорт.

Дейност 1.4.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители - осъществява се от училищата, РИО на МОН и Ресурсния център с подкрепата на общините, които трябва да осигурят необходимата достъпна среда за децата с увреждания - вътре и извън сградата на училището.

Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца:

Дейност 1.4.4.1. Обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище: обучения на учители и директори на училища и детски градини - методи и подходи за включване на родителите и приобщаване на родителите към образованието на техните деца; разпространение на обучителни материали за работа с родителите; обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

Дейност 1.4.4.2. Инициативи и съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни: училище/учители - родители/общност - деца/ученици с подкрепата на общинска администрация, ПИЦ, РИО на МОН и гражданския сектор.

Дейност 1.4.4.3. Развитие на капацитета на Училищните настоятелства и НПО за подкрепа на интегрираното образование с участието на родителите и местните общности: създаване, активизиране, консултиране, обучения и техническа помощ на Училищните настоятелства в училищата от областта.

Специфична цел 1.5. Да се предоставят качествени социални услуги от резидентен тип за деца.

Мярка 1.5.1. Осигуряване на качествена резидентна грижа за деца в риск.

Дейност 1.5.1.1. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания №1 – Крумовград /капацитет 15/. Подобряване на материална база и повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.2. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания №2 – Крумовград /капацитет 15/. Подобряване на материална база и повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.3. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания „Детска мечта” – Кърджали /капацитет 15/. Подобряване на материална база и повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.4. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца деца/младежи без увреждания – гр.Кърджали, кв. „Гледка” /капацитет 14/. Повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.5. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца деца/младежи с увреждания – гр.Кърджали, кв. „Всичане” /капацитет 14/. Повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.6. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца деца/младежи с увреждания – гр.Кърджали, кв. „Пазара” /капацитет 14/. Повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.7. Продължаване дейността на Център за настаняване от семеен тип за деца деца/младежи без увреждания – гр.Момчилград, с /капацитет 14/. Повишаване квалификацията на персонала на центъра чрез провеждане на обучения и супервизии.

Дейност 1.5.1.8. Разкриване на „Преходно жилище“ в гр.Кърджали, с капацитет 8 места. Социална услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.

Дейност 1.5.1.9. Разкриване на „Наблюдавано жилище“ в гр.Кърджали, с капацитет 8 места. Социална услуга за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирана институция, преходно жилище или защитено жилище и им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирана институция.

Специфична цел 1.6. Деинституционализация на грижите за деца в Област Кърджали. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Мярка 1.6.1. Разработване на план за трансформиране на ДМСГД .

През първата година от изпълнение на стратегията – 2016г. да се изработи план за трансформиране на специализираната институция за деца през следващите 5 години. Този план да предвиди изпълнението на всяка конкретна стъпка при трансформиране на специализираната институция за деца в област Кърджали, включително планиране на етапите на извеждане на децата, преустановяване на приема на деца и постепенно намаляване на капацитета.

Дейност 1.6.1.1. Създаване на работна група в община Кърджали, за изготвяне на план за трансформиране и закриване на ДМСГД. В работната група да участват представители на общинска администрация, общинския съвет, ДСП, РЗИ и др.

Във връзка с процеса на деинституционализация броят на децата в ДМСГД-Кърджали значително намаля. В новия планов период се предвижда затваряне на „входа“ към институцията, намаляване на настанените деца и закриване. В плана за трансформиране и закриване да се опишат конкретните мерки и стъпки:

- Децата – индивидуална оценка и планиране за всяко дете, настанено в специализираната институция. Актуализиране на индивидуалните оценки на всички деца и на тяхна основа – актуализиране на плановете за действие, в които да се заложат за всички деца реалистични дългосрочни и краткосрочни цели и социалните услуги, необходими за извеждане на децата от специализираната институция. Приоритет в плановете за децата е осигуряването на трайна семейна среда.
- Персонала – оценка на човешките ресурси, плановете за допълнителна професионална квалификация и препоръки за пренасочване към новите социални услуги и/или дейности, които ще се развият в съответната община/област;
- Сградата – препоръки и мерки за развитие на услуги или дейности в сградата на ДМСГД след трансформирането/закриването на специализираната институция. Планиране на бъдещето на материалната база и ресурсите на институцията.
- Изпълнение на индивидуалните плановете на всички деца и поэтапното им извеждане от специализираната институция;
- Трансформиране/закриване на институцията и изпълнение на плана за използване на материалната база и ресурсите на институцията.

Дейност 1.6.1.2. Съгласуване на плана за специализирана институция за деца на общинско и областно ниво, както и на предложенията за разкриване на нови услуги при трансформирането на институцията.

Мярка 1.6.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от ДМСГД в биологичното или в разширеното семейство - настаняване при близки и роднини, услуги в подкрепа на осиновяването.

Услугите в тази мярка са насочени към търсене на трайно решение за отглеждането на децата в семейна среда. Дейностите за реинтеграция на децата от ДМСГД се извършват съвместно от персонала на СИ и О „ЗД”. Те включват възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството, като предварително се издирва семейството на детето и се установява контакт с неговите близки; консултиране - социално, правно, психологическо, педагогическо, информиране, посредничество, материална подкрепа към семействата за отглеждане на детето, изведено от специализираната институция.

Дейност 1.6.2.1. Дейности за реинтеграция на децата от ДМСГД в биологичното семейство, които включват:

- социално-консултативна работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда;
- подкрепа за възстановяване на прекъснатите връзки с биологичните родители, братя и сестри;
- подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията;
- работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители – дете;
- услуги за изграждане на родителския капацитет.

Дейност 1.6.2.2. Изпълнение на дейности от ЦОП, ДМСГД и О „ЗД” по настаняване на деца от СИ в семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа към семействата – консултиране, практическа подкрепа, съдействие, информиране, посредничество, услуги за изграждане на родителския капацитет, материална и финансова подкрепа в процеса на отглеждане на изведените деца.

Дейност 1.6.2.3. Услуги в подкрепа на осиновяването на деца, настанени в ДМСГД и ще включват обучение и оценка на кандидат приемни родители, подкрепа на детето и на семейството в следосиновителния период, формиране на групи за подкрепа на осиновени деца и осиновители.

Мярка 1.6.3. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Центровете за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставят резидентна форма на грижа в среда близка до семейната - подслон и ежедневни грижи; създават условия за социална интеграция – прием в масови детски ясли, градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини. Настаняването в ЦНСТ на децата е мярка за закрила, след изчерпване на възможности за настаняване в семейство – биологично, разширено, приемно и на осиновители.

Планираните ЦНСТ са предимно за извеждане на децата от ДМСГД - Кърджали, които са около 35, както и за временно настаняване на деца в риск, за които в момента не съществува възможност за отглеждане в семейна среда. За децата с тежки увреждания също се планира настаняване в новоразкрити ЦНСТ предвид необходимостта от непрекъсната специализирана медицинска грижа.

Дейност 1.6.3. 1. Изграждане и разкриване на ЦНСТ в гр. Кърджали за здрави деца от 0 до 3 години, настанени в ДМСГД, с капацитет 15 деца.

Дейност 1.6.3.2. Изграждане и разкриване на два ЦНСТ за деца с тежки заболявания и увреждания в гр.Кърджали с областен обхват, което ще осигурява целодневна специализирана медицинска грижа за тежко увредени деца от ДМСГД - Кърджали

Мярка 1.6.4. Развиване на съпътстващи социални услуги.

Дейност 1.6.4.1. Продължаване на дейността на Дневен център за деца с увреждания към ДМСГД– Кърджали с тенденция към развиване на по-гъвкави форми на дневни, почасови и заместващи грижи и преминаване като делегирана от държавата дейност с капацитет 20 места /Дейност 1.2.2.2. /

Таблица 1: Планирани социални услуги и мерки в област Кърджали – Направление 1: Грижа за децата

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Област Кърджали	43	43	70	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Ардино Община Джебел Община Кирково Община Крумовград Община Кърджали Община Момчилград Община Черноочене	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Ардино	50	50	50	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр.Ардино	Налична, продължаване на дейността.
3.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга	Деца и семейства в риск	Община Джебел	20	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище,	гр.Джебел	Налична, продължаване на дейността.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.		
4.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Крумовград	20	20	20	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр. Крумовград	Налична, продължаване на дейността.
5.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск.	Община Кирково	0	20	20	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с	Кирково	Нова, планирана за разкриване през 2016 г.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							противообществени прояви.		
6.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Кърджали	0	50	70	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр.Кърджали	Нова, планирана за разкриване през 2016 г.
7.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Момчилград	35	35	35	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр. Момчилград	Налична, продължаване на дейността.
8.	Дневен център за деца с увреждания - ДЦДУ - социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност	Деца с увреждания	Община Кърджали	30	30	30	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и	гр. Кърджали, ул. "Детелина" №8, тел.: 0361/ 61564	Налична, продължаване на дейността.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	(ДДД)						личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.		
9.	Дневен център за деца с увреждания от 0 до 6 години към ДМСГД	Деца с увреждания	Област Кърджали	5	5	0	Социална услуга за провеждане на процедури за деца с увреждания	гр. Кърджали, сграда на ДМСГД	Налична
10.	Дневен център за деца с увреждания – ДЦДУ- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с увреждания	Община Кърджали	0	0	20	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.	гр. Кърджали	Нова
11.	Дневен център за деца с увреждане – социална услуга предоставяна в общността,	Деца с увреждания	Община Кирково	12	12	12	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните,	с.Добромирци, община Кирково	Налична, продължаване на дейността.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.		
12.	Дневен център за деца с увреждания – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с увреждания от 3-18 годишна възраст, отглеждани в семейна среда	Община Момчилград	24	28	28	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.	Община Момчилград	Налична, продължаване на дейността.
13.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в	Деца с увреждания и техните семейства.	област Кърджали	0	50	50	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и	Кърджали	Нова.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>общността, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Подкрепа за родители и близки на децата с увреждания чрез индивидуални и групови консултации и обучение за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда.		
14.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и възрастни с увреждания и техните семейства.	област Момчилград	0	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване с мобилен екип, който да предоставя на място рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания основно в селата.	гр.Момчилград	Нова.
15.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар - услуга по проекти на ОП "Развитие на човешките ресурси"/ 2014г-2020г./ и НП „АХУ”	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в област Кърджали				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Ардино Община Джебел Община Кирково Община Крумовград Община Кърджали Община Момчилград Община Черноочене	Налична, за разширяване при необходимост.
16.	Кризисен център –1 социална услуга предоставяна в общността от	Деца, жертви на насилие или в риск от насилие, деца жертва на трафик	област Кърджали	0	10	10	Създаване на условия на областно ниво за осъществяване на институционална закрила и защита на децата, пострадали от различни	Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						форма на насилие в семейството или в извън семейна среда. Социалната услуга е насочена към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция		
17.	Кризисен център -2 социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с девиантно поведение	област Кърджали	0	10	10	Създаване на условия на областно ниво за настаняване и грижа за деца с девиантно поведение. Социалната услуга е насочена към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция	Кърджали	Нова.
18.	Звено "Майка и бебе"- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Майки в риск да изоставят детето си.	област Кърджали	0	10	10	Социална услуга за временно настаняване до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си, насърчава родителската привързаност, подпомага младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа.	Кърджали	Нова.
19.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Крумовград, ул.Г.С.Раковски № 9,	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>								
20.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Крумовград, ул.Г.С.Раковски № 9,	Налична
21.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр. Кърджали, ул. " Проф. Акад. Л. Милетич" № 3,	Налична
22.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	деца и младежи без увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Кърджали, ул."Тина Киркова" №25	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>								
23.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания <i>социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>	деца и младежи с множествени увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи с увреждания.	гр.Кърджали, кв."Веселчане", ул."Мир" №19	Налична
24.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания <i>социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>	деца и младежи с множествени увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи с увреждания.	гр.Кърджали, ул."Средец" №14	Налична
25.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания <i>социална услуга</i>	деца и младежи без увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Момчилград	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>								
26.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца в риск от 0 да 3 год.	област Кърджали	0	0	10	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Кърджали,	Нова услуга
27.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания - за деца с тежка степен на увреждане, за който предоставя ежедневна специализирана медицинска грижа	Деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи от ДМСГД или специализирана институция	област Кърджали	0	0	12	Социална услуга за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински наблюдения и грижи въз основа на специализирана експертна оценка на здравословното състояние и потребностите от постоянни медицински грижи, извършена от лечебно заведение за болнична помощ, определено със заповед на министъра на здравеопазването. В центъра е осигурена 24-часова непрекъсната грижа от медицинска сестра и е гарантирана 24-часова възможност за консултация с лекар, назначен в центъра или осигурен от лечебно заведение.	гр.Кърджали,	Нова услуга

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
28.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания за деца с тежка степен на увреждане, за който предоставя ежедневна специализирана медицинска грижа	Деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи от ДМСГД или специализирана институция	област Кърджали	0	0	12	Социална услуга за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински наблюдения и грижи въз основа на специализирана експертна оценка на здравословното състояние и потребностите от постоянни медицински грижи, извършена от лечебно заведение за болнична помощ, определено със заповед на министъра на здравеопазването. В центъра е осигурена 24-часова непрекъсната грижа от медицинска сестра и е гарантирана 24-часова възможност за консултация с лекар, назначен в центъра или осигурен от лечебно заведение.	гр.Кърджали	Нова услуга
29.	Наблюдавано жилище -социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Младежи, напускащи институции или резидентен тип услуги и младежи в риск	Област Кърджали	0	0	8	Социална услуга за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирана институция, преходно жилище или защитено жилище и им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирана институция. Предоставяне на резидентна грижа, защитена среда за младежи в риск и подготовка за реинтеграцията им в обществото.	гр.Кърджали,	Нова услуга
30.	Преходно жилище-социална услуга предоставяна в общността, държавно	Деца от институции или резидентен тип услуги.	Област Кърджали	0	0	8	Социална услуга, в която децата водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.	гр.Кърджали,	Нова услуга

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>делегирана дейност (ДДД)</i>								
31.	Устойчивост на Проект “Предоставяне на интегрирани социални услуги с цел превенция в ранна детска възраст и активно социално включване“ чрез реализиране на проект „Предоставяне на интегрирани социални услуги за устойчиво детско развитие и активно социално включване в Община Ардино“	Деца и семейства в риск	Община Ардино	400			Предоставяне на образователни, здравни и социални услуги за деца от 0 до 7 години. Финансиране на проектите от: Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Световната банка и ОП ”Развитие на човешките ресурси”/ 2014г-2020г./	Център за ранна интервенция на увреждания гр.Ардино и сградите на детски градини, училища и здравни служби по населени места	Налична
32.	Общностен център за социални услуги за деца от 0 до 7 години и техните родители	Деца и семейства в риск	Община Кирково				Предоставяне на образователни, здравни и социални услуги за деца от 0 до 7 години . Финансиране на проектите от: Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Световната банка и ОП ”Развитие на човешките ресурси”/ 2014г-2020г./	с.Кирково	Налична
33.	Предоставяне на интегрирани социални услуги за	Деца и семейства в риск	Община Крумовград				Формиране и развитие на родителски умения, ранна интервенция на увреждания,	Гр.Крумовград	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	деца и родители от община Крумовград						семеино консултиране и подкрепа, здравна консултация за деца и бъдещи родители , интеграция на децата в детските градини и предучилищните групи, допълнителна подготовка за реален старт в училище и др. Финансиране на проектите от: Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Световната банка и ОП "Развитие на човешките ресурси"/ 2014г-2020г./		
34.	ДМСГД Медико-социална услуга	Деца в риск, недоносени деца, деца с увреждания и тежки заболявания (0-7 г.)	Област Кърджали	85	85	0	Намаляване входа към специализираното заведение, трансформирани и закриване	гр.Кърджали,	Налична
35.	Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве – Министерство на здравеопазването	родилки и бременни жени с патология на бременността, на деца с увреждания, недоносени и с хронични заболявания и техните майки	Област Кърджали				Предоставяне на здравно-информационни, консултативни, координиращи и насочващи услуги, психологична подкрепа и специализирани консултации	гр.Кърджали	Налична
36.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Всички общини в областта				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови детски градини и в масови училища.	Във всички общини	Разработване план за действие във всяка община.
37.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Всички общини в областта				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Всички общини в областта	разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище

4.2. Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване и да се подобри качеството на живот на хората от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и лица в област Кърджали.

Специфична цел 2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания и болни стари хора в семейна среда.

Специфична цел 2.2. Развитие на алтернативна резидентна грижа за възрастни с увреждания и болни стари хора в среда, близка до семейната.

Специфична цел 2.3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.

Специфична цел 2.4. Да се създадат условия за социално включване на рискови общности, индивиди, включително етническите общности в неравностойно положение.

Специфична цел 2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания и болни стари хора в семейна среда.

Мярка 2.1.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за социално включване на хората с увреждания.

Дейност 2.1.1.1. Разширяване дейността на ДЦВУ в гр. Ардино чрез обучение и квалификация на персонала, привличане на нови специалисти.

Дейност 2.1.1.2. Разширяване дейността на ДЦВУ в гр. Кърджали чрез обучение и квалификация на персонала и разширяване на териториалния обхват, чрез осигуряване на специализиран транспорт.

Дейност 2.1.1.3. Разширяване обхвата на услугата ЦСРИ „Орфей“ в гр.Кърджали за хора с психични проблеми. Подобряване на материалната база с възможност за обслужване потребители с различни проблеми. Обучение и квалификация на персонала, привличане на нови специалисти. Предоставяне на мобилни услуги.

Дейност 2.1.1.4. Продължаване дейността на ЦСРИ „Н. Камбурова“ в гр.Кърджали за хора със зрителни проблеми. Подобряване на материалната база и достъпната среда. Разкриване на услугата като делегирана от държавата дейност.

Дейност 2.1.1.5. Разкриване на ЦСРИ в гр.Крумовград за предоставяне на медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации на хора с увреждания и специализирана подкрепа, информирани и консултирани на семействата и близките, които полагат грижи за хора с увреждания.

Дейност 2.1.1.6. Разкриване на ЦСРИ в гр.Момчилград с капацитет 20 за предоставяне на медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации на деца и възрастни с увреждания и специализирана подкрепа, със сформирани мобилен екип, който да предоставя на място рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания основно в селата. / обща по *Дейност 1.2.1.2.* /

Дейност 2.1.1.7. Продължаване дейността на Клуба на инвалида, налична услуга в общините Кърджали, Момчилград и Черноочене. Услугата предоставя условия за хора с увреждания да общуват и осъществяват социални контакти и възможности за активен живот.

Мярка 2.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания, болните стари хора и техните семейства.

Дейност 2.1.2.1. Разширяване дейността на Домашен социален патронаж в гр.Кърджали чрез разширяване на териториалния обхват и предоставяне на допълнителни услуги като: поддържане на личната хигиена, хигиената на жилищните помещения, битови и административни услуги и др.

Дейност 2.1.2.2. Разширяване дейността на Домашен социален патронаж в гр.Крумовград чрез включване на допълнителни дейности, освен предоставянето на храна като: поддържане на личната хигиена, хигиената на жилищните помещения, битови и административни услуги и др.

Дейност 2.1.2.3. Разширяване дейността на Домашен социален патронаж в гр.Момчилград чрез разширяване на териториалния обхват и включване на допълнителни дейности, освен предоставянето на храна като: поддържане на личната хигиена, хигиената на жилищните помещения, битови и административни услуги и др.

Дейност 2.1.2.4. Разкриване на Домашен социален патронаж в гр.Ардино за доставка на храна по домовете и предоставяне на битови и социални услуги на стари хора и лица с увреждания в община Ардино.

Дейност 2.1.2.5. Разкриване на Домашен социален патронаж в с.Кирково за доставка на храна по домовете и предоставяне на битови и социални услуги на стари хора и лица с увреждания в община Кирково.

Дейност 2.1.2.6. Разкриване на Домашен социален патронаж в с.Черноочене за доставка на храна по домовете и предоставяне на битови и социални услуги на стари хора и лица с увреждания в община Черноочене.

Дейност 2.1.2.7. Разширяване на услугите в домашна среда - личен асистент, социален асистент, домашен помощник, домашен санитар осигуряващи домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и др. дейности в подкрепа на хора с увреждания и стари хора. Реалното увеличение на тези услуги зависи от предоставените възможности за финансиране по оперативни и национални програми.

Мярка 2.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания в област Кърджали

Дейност 2.1.3.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в обществените сгради, културни и здравни центрове, училища и детски градини, предприятия и др.

Дейност 2.1.3.2. Целеви мерки на Дирекциите бюра по труда, общините и местните НПО за осигуряване на достъп до заетост, професионална квалификация, обучение в практически умения за лицата с увреждания с възможност за работа. Осигуряване на алтернативни форми на заетост и на подходящи форми на социално предприемачество

Дейност 2.1.3.3. Разработване и стартиране на нови форми на междусекторни и смесени социални услуги за активно включване на лицата с увреждания, насочени към подобряване на личните им умения и професионалното развитие, развитие на алтернативни форми на заетост и на подходящи форми на социално предприемачество, подкрепа за трудова реализация на лица, полагащи грижи за членове на семействата си, които не могат да се самообслужват, посреднически услуги от агенции/бюра за помощ и самопомощ.

Специфична цел 2.2. Развитие на алтернативна резидентна грижа за възрастни с увреждания и болни стари хора в среда, близка до семейната.

Мярка 2.2.1. Развиване на мрежа от услуги резидентен тип за извеждане от институции и предотвратяване на настаняването в специализирани институции и осигуряване на грижа в среда, близка до семейната на хора с умствена изостаналост.

Дейност 2.2.1.1. Продължаване дейността на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в гр.Ардино. Подобряване на работата чрез обучение и квалификация на персонала.

Дейност 2.2.1.2. Продължаване дейността на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в с.Патица, общ.Черноочене. Подобряване на работата чрез обучение и квалификация на персонала.

Дейност 2.2.1.3. Продължаване дейността на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в с.Минзухар, общ.Черноочене. Подобряване на работата чрез обучение и квалификация на персонала.

Дейност 2.2.1.4. Продължаване дейността на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в гр.Кърджали, кв.Байкал, ул.Ген.Чернобузов“ №56. Подобряване на работата чрез обучение и квалификация на персонала.

Дейност 2.3.1.5. Разкриване на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в община Джебел. Услугата е планирана за превенция от настаняване в специализирани институции на лица с лека и средна умствена изостаналост от общината.

Дейност 2.2.1.6. Разкриване на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в община Кирково. Услугата е планирана за лица с лека и средна умствена изостаналост, изведени от специализирани институции и за превенция от настаняване.

Дейност 2.2.1.7. Разкриване на ЦНСТ за лица с умствена изостаналост в община Кърджали. Услугата е планирана за лица със средна и тежка умствена изостаналост, изведени от специализирани институции и за превенция от настаняване.

Дейност 2.2.1.8. Разкриване на ЦНСТ за лица с умствена изостаналост в община Джебел. Услугата е планирана за лица със средна и тежка умствена изостаналост, изведени от специализирани институции и за превенция от настаняване.

Мярка 2.2.2. Разкриване на услуги резидентен тип за лица с психични проблеми и деменция за осигуряване на среда за живот, близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен живот и предотвратяване на настаняването в специализирани институции.

Дейност 2.2.2.1. Разкриване на Защитено жилище за лица с психични разстройства в гр.Кърджали. Услугата е планирана за лица, изведени от специализирани институции или застрашени от настаняване.

Дейност 2.2.2.2. Разкриване на Защитено жилище за лица с психични разстройства или умствена изостаналост в община Момчилград. Услугата е планирана за лица, изведени от специализирани институции и за превенция от настаняване.

Дейност 2.2.2.3. Разкриване на ЦНСТ за лица с психични разстройства или деменция в гр.Кърджали. Услугата е планирана за лица, изведени от специализирани институции и застрашени от настаняване.

Дейност 2.2.2.4. Разкриване на ЦНСТ за лица с психични разстройства или деменция в

с.Чубрика, община Ардино. Услугата е планирана за лица, изведени от специализирани институции и застрашени от настаняване.

Дейност 2.2.2.5. Разкриване на ЦНСТ за лица с психични разстройства или деменция в гр. Момчилград. Услугата е планирана за лица, изведени от специализирани институции и застрашени от настаняване.

Мярка 2.2.3. Разкриване на услуги резидентен тип за лица с физически и сензорни увреждания за осигуряване на среда за живот, близка до семейната и подкрепа за водене на относително самостоятелен живот.

Дейност 2.2.3.1. Разкриване на Защитено жилище за лица с физически увреждания в община Кърджали. Услугата е планирана за лица, застрашени от настаняване в специализирани институции.

Дейност 2.2.3.2. Разкриване на две социални услуги ЦНСТ за лица с физически увреждания в община Кърджали. Услугата е планирана за лица, застрашени от настаняване в специализирани институции.

Дейност 2.2.3.3. Разкриване на Защитено жилище за лица със зрителни увреждания в гр.Кърджали. Услугата е планирана за лица, застрашени от настаняване в специализирани институции.

Мярка 2.2.4. Развитие на услуги за тежко болни хора.

Дейност 2.2.4.1. Разкриване на Дом за възрастни с физически увреждания в гр.Кърджали. Специализирана институция, която ще предоставя временно настаняване и грижи за лица с физически увреждания, лежачо болни, които поради здравословното си състояние не са в състояние да се самообслужват. Предвидено е услугата да е с малък капацитет и условия, близки до домашните.

Дейност 2.2.4.2. Продължаване дейността на медико-социална услуга Хоспис „Добролюбие” – Кърджали и Хоспис „Червен кръст” – Кърджали, предлагащи резидентни грижи и медицинска рехабилитация при много тежки състояния.

Дейност 2.2.4.3. Разкриване на Хоспис в гр.Момчилград, медико-социална услуга, предлагаща резидентни грижи и медицинска рехабилитация на тежко болни лица.

Специфична цел 2.3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.

Мярка 2.3.1. Развиване на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна среда.

Дейност 2.3.3.1. Разкриване на ДЦСХ в гр. Кърджали, който ще предоставя комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти на самотно живеещи стари хора и пенсионери с ниски доходи.

Дейност 2.3.3.2. Продължаване дейността на Клуба на пенсионера, налична услуга в общините Кърджали и Ардино. Услугата осигурява общуване и възможности за социален живот на стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами.

Дейност 2.3.3.3. Развиване дейността на Клуб на пенсионера и хора с увреждания в гр.Крумовград, разкрит от 01.10.2015 г. Услугата осигурява общуване и възможности за социален живот на стари хора и хора с увреждания.

Мярка 2.3.2. Разкриване на услуги резидентен тип за стари хора за осигуряване на среда за живот, близка до семейната и подкрепа за водене на относително самостоятелен живот.

Дейност 2.2.4.1. Разкриване на ЦНСТ за стари хора в община Черноочене. Услугата е планирана за стари хора, застрашени от настаняване в специализирани институции.

Дейност 2.2.4.2. Разкриване на ЦНСТ за стари хора в с.Чубрика, община Ардино. Услугата е планирана за стари хора, застрашени от настаняване в специализирани институции.

Мярка 2.3.3. Продължаване дейността и подобряване качеството на услугите в специализираните институции.

Дейност 2.3.3.1. Продължаване дейността на Дом за стари хора в гр.Кърджали. Подобряване на материалната база, подобряване на условията в домовете за стари хора и доближаването им до тези в домашна среда с тенденция за настаняване на един или двама потребители в една стая.

Дейност 2.3.3.2. Продължаване дейността на Дом за стари хора в гр.Крумовград. Подобряване на материалната база, подобряване на условията в домовете за стари хора и доближаването им до тези в домашна среда.

Специфична цел 2.4. Да се създадат условия за социално включване на рискови общности, индивиди, включително етническите общности в неравностойно положение.

Мярка 2.4.1. Развиване на мрежа от социални услуги за лица и семейства от рисковите групи, лица и семейства с ниски доходи или без доходи, бездомни, лица жертва на насилие, лица със зависимости.

Дейност 2.4.1.1. Разширяване на териториалния обхват на Обществена трапезария към Домашен социален патронаж в гр.Кърджали като се осигури специализиран транспорт и по възможност осигуряване на допълнително финансиране по проекти на ОП РЧР.

Дейност 2.4.1.2. Продължаване дейността на Обществена трапезария в гр. Кърджали, кв.Гледка, Храм „Успение Богородично“.

Дейност 2.4.1.3. Продължаване дейността на Обществена трапезария в гр.Ардино.

Дейност 2.4.1.4. Разширяване обхвата на Обществена трапезария в гр.Крумовград чрез осигуряване на допълнително финансиране по проекти на ОП РЧР.

Дейност 2.4.1.5. Разширяване на териториалния обхват на Обществена трапезария в гр.Момчилград като се осигури специализиран транспорт и по възможност осигуряване на допълнително финансиране по проекти на ОП РЧР.

Дейност 2.4.1.6. Разкриване на Обществена трапезария в община Кирково за предоставяне на безплатен обяд на хора без доходи или с ниски доходи, самотни възрастни хора с ниски доходи, бездомни.

Дейност 2.4.1.7. Разкриване на Обществена трапезария в община Черноочене за предоставяне на безплатен обяд на хора без доходи или с ниски доходи, самотни възрастни хора с ниски доходи, бездомни.

Дейност 2.4.1.8. Разкриване на ЦСРИ за лица със зависимости в гр.Кърджали, социална услуга за подкрепа за преодоляване на социалната изолация, чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с зависимости в общността, придобиване на навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с зависимости и техните семейства.

Дейност 2.4.1.9. Разкриване на Център за временно настаняване в област Кърджали, социална услуга с областен обхват, която предоставя подслон, храна, медицински грижи, психологично консултиране и др. на бездомни лица, за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година.

Дейност 2.4.1.10. Разкриване на Приют в гр.Кърджали, социална услуга за временно настаняване за срок до 3 месеца на бездомни лица при неотложна необходимост от потребности, свързани с осигуряване на подслон, храна, здравни грижи, хигиена, социално, психологическо и правно консултиране и др.

Дейност 2.4.1.11. Разкриване на Кризисен център за жени и деца, жертва на насилие.
/Дейност 1.3.3.3./

Мярка 2.4.2 Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на уязвимите групи и индивиди в област Кърджали.

Дейност 2.3.2.1. Включване на трайно безработни лица, лица без образование, без професия и квалификация, обезкуражени лица в програми и мерки на ДБТ за професионална квалификация и заетост, финансирани по действащите национални и оперативни програми за развитие на човешките ресурси; подкрепа за достъп до заетост и квалификация; посредничество за осигуряване на заетост.

Дейност 2.4.2.2. Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование по проекти за образование за възрастни.

Дейност 2.4.2.3. Продължаване дейността на здравните медиатори към Община Кърджали. Повишаване на квалификацията им чрез обучения за придобиване на умения за работата по превенция на изоставянето и negliжирането на деца от ромската общност, предоставяне консултации на хора от уязвимите общности по въпроси за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания и др.

Дейност 2.4.2.4. Назначаване на здравни медиатори в общините с големи ромски общности Крумовград, Кирково и Момчилград за подобряване на достъпа до здравеопазване, информирание, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи.

Дейност 2.4.2.5. Превантивни дейности и програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на Превантивно-информационния център – гр.Кърджали, като помощен орган звено, което подпомага дейността на Общинския съвет по наркотични вещества.

Дейност 2.4.2.6. Включване в програми за социално подпомагане на лица и семейства без доходи или с ниски доходи за задоволяване на минималните потребности от храна, дрехи, транспорт, наем, обучение за децата и др. за преодоляване на социалната изолация на тези хора.

Дейност 2.3.2.7. Програми за преодоляване зависимостта и превенция на рисковите фактори тютюнопушене, алкохол и наркотични вещества, обучения на теми за туберкулозата, психоактивни вещества, семейно планиране и контрацепция, спин и полово предавани болести на ученици, родители и възрастно население от ромски произход, предоставяни от РЗИ – Кърджали..

Дейност 2.4.2.8. Програми, предоставяни от Консултативен център за защита на жени, жертва на насилие в гр.Кърджали, който предлага безплатни консултации с психолог и юрист, съдействие при попълване на молби до полиция и съд.

Таблица 2: Планирани социални услуги и мерки в област Кърджали – Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи.									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места без достъп до услуги	Община Ардино		0	60	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Ардино	Нова
2.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Кирково		0	120	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Кирково	Нова
3.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Крумовград	120	165	165	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Крумовград	Налична за разширяване дейността
4.	Домашен социален патронаж -	Стари хора - лица над 65-годишна възраст и лица с увреждания със 71 и над	Община Кърджали	200	200	200	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната	гр. Кърджали	Налична за разширяване дейността

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>социална услуга в общността, общинска дейност</i>	71 на сто ТНР, които са затруднени самостоятелно или с помощта на близки да организират своя бит. С предимство при приемане в патронажа се ползват лица над 75-годишна възраст, самотните и лицата с доходи до размера на социалната пенсия.					хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.		
5.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	Община Момчилград	70	70	70	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Момчилград	Налична за разширяване дейността
6.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	Община Черноочене		0	100	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Черноочене	Нова до 2020 г.
7.	Обществена трапезария към Домашен социален патронаж -	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи	Община Кърджали	80	80	100	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд. Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група.	гр. Кърджали	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>социална услуга в общността</i> Фонд „Социална закрила“ МТСП	и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.					Финансирана от Фонд „Социална закрила“ към МТСП		
8.	Обществена трапезария-социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.	Община Кърджали	90	90	90	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд. Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група.	гр. Кърджали Кв.Гледка Храм „Успение Богородично“	Налична
9.	Обществена трапезария-социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.	Община Ардино	70	140	140	Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група. Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд Финансирана от Фонд „Социална закрила“ на МТСП	Гр. Ардино	Налична за разширяване
10.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП, Оперативна програма храни	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Кирково		0	60	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	с. Кирково	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
11.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП.	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Крумовград	70	70	70	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата Финансирана от Фонд „Социална закрила“ на МТСП	гр.Крумовград	Налична
12.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Момчилград	100	100	120	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата Финансирана от Фонд „Социална закрила“ на МТСП	Момчилград	Налична за разширение
13.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Черноочене		0	20	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	Черноочене	Нова
14.	Дневен център за възрастни с увреждания - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с увреждания , включително реинтегрирани в общността от специализирани институции	Община Ардино	20	20	20	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.	Ардино	Налична
15.	Дневен център за възрастни с увреждания- социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с увреждания , включително реинтегрирани в общността от специализирани институции	Област Кърджали	30	30	30	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от	гр.Кърджали	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							организация на свободното време и личните контакти.		
16.	Дневен център за стари хора - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Кърджали	0	20	40	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.	гр. Кърджали	Нова
17.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични проблеми - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с психични проблеми	Община Кърджали	30	30	40	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр. Кърджали	Налична
18.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица със зрителни увреждания социална услуга в общността, /общинска дейност /	Лица със зрителни увреждания	Община Кърджали	20	20	20	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител	гр. Кърджали	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							на услугата.		
19.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица със зависимости - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица със зависимости	Община Кърджали	0	20	20	Гарантиране на равноправното положение на хората със зависимости, преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с зависимости в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с зависимости и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр. Кърджали	Нова 2016
20.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с увреждания	Община Крумовград			50	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр.Крумовград	нова
21.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и възрастни с увреждания и техните семейства./ от Направление 1. /	област Момчилград	0	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване с мобилен екип, който да предоставя на място рехабилитационни услуги за	гр.Момчилград	Нова.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							децата и хората с увреждания основно в селата.		
22.	Център за временно настаняване - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица в състояние на криза, бездомни и скитащи лица	Област Кърджали		0	15	Комплекс от социални услуги, предоставяни на бездомни лица, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности, за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година. Подслон , храна, медицински грижи, психологично консултиране и др..	гр.Кърджали	Нова
23.	Приют - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица в състояние на криза, бездомни и скитащи лица	Област Кърджали	0	10	10	Комплекс от социални услуги, предоставяни временно в срок до 3 месеца на бездомни лица при неотложна необходимост от задоволяване на базовите им потребности, свързани с осигуряване на подслон, храна, здравни грижи, хигиена, социално, психологическо и правно консултиране. Подслон , храна, медицински грижи, психологично консултиране и др..	гр.Кърджали	Нова
24.	Център за настаняване от семеен тип за стари хора социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица навършили пенсионна възраст	Община Ардино	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	с.Чубрика , общ. Ардино	Нова
25.	Център за настаняване от семеен тип за	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или	Община Ардино	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на	с.Чубрика , общ. Ардино	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	възрастни с психични разстройства и/или деменция - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	деменция					относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги		
26.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и/или деменция - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или деменция	Община Момчилград	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Момчилград	Нова
27.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост-социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата	Възрастни хора с умствена изостаналост	Община Джебел		10	10	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Джебел	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>дейност(ДДД)</i>								
28.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост-социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Възрастни хора с умствена изостаналост.	Област Кърджали	0	0	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
29.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и/или деменция социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или деменция	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
30.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания 1 - социална услуга в общността от резидентен	Пълнолетни лица с физически увреждания	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>								
31.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания 2 социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с физически увреждания	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
32.	Център за настаняване от семеен тип за стари хора - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица навършили пенсионна възраст	Област Кърджали	0	0	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	с.Черноочене	нова
33.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от	Пълнолетни лица с умствена изостаналост, реинтегрирани от СИ	Община Ардино	10	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Ардино	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>държавата дейност(ДДД)</i>								
34.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица с умствена изостаналост	Община Джебел	0	8	8	Създаване на среда близка до семейната, в която лица с психически увреждания да бъдат обучаване за придобиване на знания и умения за самостоятелен начин на живот.	Община Джебел	Нова
35.	Защитено жилище за лица със зрителни увреждания- социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица със зрителни увреждания	Община Кърджали	0	8	8	Социална услуга за лица със зрителни увреждания. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	гр.Кърджали	Нова
36.	Защитено жилище за лица с психични разстройства- социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица с психични заболявания, реинтегрирани в общността от СИ и застрашени от настаняване в СИ	Област Кърджали	0	8	8	Осигуряване на включваща приемаща и стимулираща развитието среда , специализирано оборудване и обзавеждане в зависимост от конкретните потребности на лицата, оказване на подкрепа на лицата и техните семейства, оценка на нуждите на лицата, изготвяне и изпълнение на програма за грижи, планиране на интервенции според установените проблеми	гр. Кърджали	Нова
37.	Защитено жилище за лица	Лица с умствена изостаналост	Община Кърджали	8	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост.	гр.Кърджали, кв.Байкал, ул.Ген.	налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)						Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Чернобузов“ №56	
38.	Защитено жилище за лица с физически увреждания- социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с физически увреждания	Община Кърджали				Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Община Кърджали	Нова
39.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с умствена изостаналост	Община Кирково		12	12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Община Кирково	Нова
40.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост социална услуга в общността	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	От областта и от страната	8	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни	с.Патица, общ.Черноочене	Налично

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>						електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения		
41.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	От областта и от страната	10	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	с.Минзухар, общ.Черноочене	Налично
42.	Защитено жилище за лица с психични разстройства социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с психични разстройства или умствена изостаналост	Община Момчилград	0	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Община Момчилград	Ново 2016 г.
43.	Дом за стари хора - Специализирана институция , делегирана от държавата дейност(ДДД)	Стари хора / в пенсионна възраст /	Област Кърджали	30	30	30	Почистване на спалните помещения, осигуряване на храна, подпомагане при извършване на личния тоалет, пране на дрехи, здравно наблюдение и здравни грижи, съдействие за достъп до административни услуги, фризьорски услуги, аниматорски дейности , оценка на възможностите за реинтегриране на настанените лица, хранене-сервиране, ползване на	гр. Кърджали	налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							прибори, салфетки, приготвяне на храна, пазаруване, трудотерапия, спортуване, културни занимания.		
44.	Дом за стари хора - Специализирана институция , делегирана от държавата дейност(ДДД)	Възрастни хора, навършили пенсионна възраст, включително от тях, лица с увреждания	Област Кърджали	50	50	50	Осигуряване на качествена грижа на потребителите на услугата, дейности включващи задоволяване на ежедневните, здравни, рехабилитационни потребности, и др.	гр. Крумовград	Налична
45.	Дом за възрастни хора с физически увреждания Специализирана институция , делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с физически увреждания	Област Кърджали	0	30	30	Специализирана институция за предоставяне на комплекс от социални услуги на лица с физически увреждания	гр.Кърджали	Нова
46.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар <i>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014- 2020г./</i>	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Област Кърджали				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Ардино Община Джебел Община Кирково Община Крумовград Община Кърджали Община Момчилград Община Черноочене	
47.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Област Кърджали				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Ардино Община Джебел Община Кирково Община Крумовград Община Кърджали	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
								Община Момчилград Община Черноочене	
48.	Хоспис „Добролюбие” медико-социална услуга	Хора с тежки увреждания с чужда помощ – неподвижни, нуждаещи се от непрекъсната грижа	Област Кърджали	40	40	40	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при мн.тежки случаи.	Гр. Кърджали	Налична,
49.	Хоспис „Червен кръст” медико-социална услуга	Хора с тежки увреждания с чужда помощ – неподвижни, нуждаещи се от непрекъсната грижа	Област Кърджали	20	20	20	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при мн.тежки случаи.	Гр. Кърджали	Налична,
50.	Хоспис – медико-социална услуга	Осигуряване на грижа за хора в тежко здравословно състояние нуждаещи се от непрекъсната професионална грижа.	Община Момчилград	0	0	10	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при много .тежки случаи	гр.Момчилград	Нова 2016
51.	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	гр.Ардино гр.Кърджали				Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	В 60% от всич-ки населени места в областта	Налична
52.	Клуб на пенсионера и хората с увреждания - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	гр.Крумовград				Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	В 60% от всич-ки населени места в общината	Налична
53.	Клуб на инвалида - общинска дейност	Лица с увреждания	Област Кърджали				Предоставяне на условия за хора с увреждания членове на СИБ и ССБ да общуват и осъществяват социални контакти и възможности за активен живот	гр. Кърджали гр.Момчилград с. Черноочене	Налични
54.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица	Всички общини в областта				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция,	ДБТ Кърджали	Разширяване на наличните мерки и политиките на

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област <u>Кърджали</u> Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо-жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
		със зависимости или проблемно поведе-ние					преодоляване на бедност и социално изключване		А3
55.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	
56.	Здравни медиатори <i>делегирана от държавата дейност</i>	Семейства от рисковите ромски общности	Община Кърджали	2	2	2	Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Кърджали	Налично
57.	Здравни медиатори <i>делегирана от държавата дейност</i>	Семейства от рисковите ромски общности	Община Кирково, Крумовград, Момчилград	0	3	3	Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Кърджали	Нова

5. Логическа рамка и ключови индикатори за успех

Логическа рамка на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Визия				
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за въздействието на Стратегията и постигнатата промяна в ситуацията към 2015 г.	Източници на информация	Период на проверка
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството или в близка до семейна среда, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори водещи до изоставяне на деца и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции.	<ul style="list-style-type: none"> • Предотвратено изоставяне на новородени при 20 % от всички обхванати от мерките за превенция на изоставянето идентифицирани случаи с риск • Обхванати 50 % от уязвимите семейства чрез предоставен комплекс от услуги в мрежата от ЦОП за подобряване на грижата за децата в семейството; • Намален брой деца, изоставени за отглеждане в специализирани институции; • Закрита /трансформирана ДМСГД - Кърджали; • Осигурена качествена резидентна грижа за изведените деца от СИ обект на закриване; • Подкрепа на семействата при отглеждане на деца с увреждания при минимум 30 % идентифицираните случаи чрез услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа; • Намалено със 70 % отпадането от училище на деца в задължителна училищна възраст; • Осигурена превенция на насилието над деца, обхващащ територията на цялата област • Осигуряване на адекватна професионална подкрепа на деца, жертви на насилие при 100 % от разкритите и идентифицирани случаи. 	-Доклади ЗМО; -Данни на НСИ РИО, ДСП, Общини; - анализи и данни РДСП; - решения на ОбС, заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги; - общински финансови справки	2016 / 2018 / 2020
Обща цел 2	Да се създадат условия за социално включване и да се подобри качеството на живот на хората от общностите в неравностойно положение, уязвимите групи и лица в област Кърджали.	<ul style="list-style-type: none"> • Разширен обхват на услуги за социална и медицинска рехабилитация или заместваща, дневна грижа на 15% от хората с увреждания от цялата област; • Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент в цялата област; • Предотвратено настаняване в институционализация на 90% от хората с увреждания чрез развитите резидентни услуги в среда близка до домашната; • Избегната институционализация на част от самотно живеещи стари хора чрез развитите и предоставяне на услуги за грижа в общността. 	-Доклади ЗМО; -Данни на НСИ РИО, ДСП, Общини; - анализи и данни РДСП; - решения на ОбС, заповеди	2016 / 2018 / 2020

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

		<ul style="list-style-type: none"> • Осигурена подкрепа, услуги и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора • с приоритетно обхващане на самотно живеещите. • Развитие на алтернативни резидентни услуги в среда, близка до домашната за старите хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно • Изградена и обновена модерна инфраструктура съобразно съвременните изисквания • на ДСХ. • Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; • Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости. • Осигурено насърчаване на трудовата заетост на безработните неравностойно положение чрез подобрени услуги за достъп до пазара на труда; повишена пригодността им за заетост и осигурена субсидирана заетост съобразно действащи програми и проекти; • Изпълнени 100 % от планираните мерки за осигуряване на превенция и условия за подкрепа при преодоляване на зависимости; • Осигурена помощ на граждани с жилищни проблеми чрез предоставяне на услуги за временно настаняване с разширен капацитет и повишено качество; • Осигурена възможност за завършване на образователна степен и на професионална квалификация на рано отпаднали младежи от образователната система от областта чрез проведени програми за ограмотяване и курсове за квалификация. 	<p>на АСП за разкриване на нови социални услуги; - общински финансови справки</p>	
<p><u>Обща цел 3</u></p>	<p>Да се повиши качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги, чрез:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишен капацитет за управление на СУ на поне 100 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане; • Подобрена професионална квалификация и специализирани умения за социална работа поне на 90 души персонал на доставчиците на услуги в област Кърджали; • Изградени и работещи системи за супервизия в най-малко 60% от социалните услуги в област Кърджали; • Осигурена достатъчна и актуална информация за нуждите на хората с увреждания и постоянно популяризиране на съществуващите социални услуги; 		<p>2016 / 2018 / 2020</p>
<p><u>Обща цел 4</u></p>	<p>Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществени междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от повече от 1 община; • Иницилирана и развита смесена междусекторна услуга и/или мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи. • Формулирани и осъществени общински мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи в област Кърджали – поне 1 във всяка община. • 		<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
Направление 1: Грижа за децата					
1.1 Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализиран и институции и да се подкрепи задържането им в биологичното	<p>Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство</p> <p>Мярка 1.1.2. Развитие и подобряване качеството на услугите в ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Кърджали.</p> <p>Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца, лишени от родителска грижа.</p> <p>Мярка 1.1.4. Развитие на Приемната грижа в област Кърджали.</p> <p>Мярка 1.1.5. Общински и областни програми/мерки за здравна профилактика и семейно планиране.</p> <p>Мярка 1.1.6. Общински и областни програми/мерки за целева подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.</p> <p>Мярка 1.1.7. Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в област Кърджали.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставени консултации и подкрепа на 80% от идентифицираните бъдещи майки в риск да изоставят детето си; • Разкрито Звено „Майка и бебе” в гр.Кърджали • Разширени дейности на ЦОП (Ардино, Джебел, Крумовград и Момчилград); • Разкрити 2 нови ЦОП (Кърджали и Кирково) • Увеличен брой на утвърдените приемни семейства в Област Кърджали и повишаване качеството на предоставяне на социалната услуга; • Проведени информационни кампании за приемна грижа – по 1 всяка година; • Проведени проучвания, обучения и консултации на 10-15 приемни семейства годишно • Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/ бременността, насочена към нежелана и рисковата бременност във всички общини на област Кърджали. • Прилагане на цялостна програма за опазване на майчино и детско здраве в ЗКЦ към МБАЛ - Кърджали • Осъществена комплексна програма за ранно детско развитие в общините Ардино, Кирково и Крумовград 	<ul style="list-style-type: none"> • Намаление на децата, изоставени в СИ с 40% годишно; а в края на стратегията – намаление с 70% спрямо нивото от 2015 г.; • Осигурени консултации на поне 50% от деца и техните семейства в риск от изоставяне или проблеми в семейството; • Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 7 общини чрез 6 работещи ЦОП; • Осигурени приемни семейства за 45 деца средно годишно; • Повишена информираност за приемната грижа в областта • Намален брой деца, настанявани извън семейството си с 10% към края на всяка година • Подобрена здравна профилактика за бъдещите майки във всички общини; • 60% от бременните обхванати в програми за здравна профилактика • Намаляване с 20% на случаите на нежелана и ранна бременност • 	<p>Статистически данни на НСИ, данни от РЗИ; Проучване за обратна връзка от потребителите; месечни и тримесечни справки от РДСП; заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца</p> <p>- данни на ОЗД</p> <p>- заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги</p> <p>-Доклади на ЗМО</p> <p>- Доклади на ОЗД, ДСП</p> <p>- анализи и данни на РДСП</p>	2016 / 2018 / 2020

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
<p>1.2. Да се осигурят условия за социално включване и развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.</p>	<p>Мярка 1.2.1. Разкриване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;</p> <p>Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.</p> <p>Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разкрито ЦСРИ в гр. Кърджали и гр.Момчилград за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства; • Разширена дейността на ДЦДУ в Кирково, Кърджали и Момчилград; • Разкрит ДЦДУ за деца от 0 до 6-годишна възраст в гр.Кърджали • Разширени социални услуги „Личен асистент“, Социален асистент“, „Домашен санитар“ и „Домашен помощник“ за деца с увреждания. 	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 30% от децата с увреждания от община Кърджали и подкрепа за техните семейства чрез разкриване на ЦСРИ с капацитет 50. • Осигуряване на дневна, почасова грижа и заместваща грижа в ДЦДУ на поне 20% от децата с увреждания. • Осигуряване на социални услуги в домашна среда за поне 15% от децата с увреждания. 	<p>- Данни на АХУ</p> <p>- Данни на НПО, работещи с хора с увреждания</p> <p>- Справки и отчети на СУ</p> <p>- обратна връзка от потребителите</p> <p>- база данни на ОЗД и ДСП</p> <p>- заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>
<p>1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата.</p>	<p>Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда.</p> <p>Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи</p> <p>Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Инициирани и изпълнени дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство; • Изпълнени образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП за превенция на рисковото поведение на деца и младежи; • Проведени лекции и дискусии на здравна и социална просвета против зависимостите; • Организирани извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение - спорт, клубове по интереси и др. • Организирани съвместни дейности на МКБППМН, обществените възпитатели в общините и ОЗД в подкрепа на деца с рисковото поведение и жертви на насилие. 	<ul style="list-style-type: none"> • Намален брой на децата с рисковото поведение; • Намаляване на случаите на насилие над деца и от деца; 	<p>-отчети на РИО</p> <p>-обратна връзка от потребителите</p> <p>- срещи в училищата с деца, родители, учители</p> <p>- Справки и отчети на социалните услуги</p> <p>-годишни доклади, статистически данни и отчети на общински</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
		<ul style="list-style-type: none"> Разкрити два Кризисни центъра. 		администрации -проучвания	
<p>1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.</p>	<p>Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Кърджали.</p> <p>Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.</p> <p>Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания.</p> <p>Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст; Развити смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище; програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата; Обхващане на деца с увреждания от масови детски градини и ясли; Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители; Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини на област Кърджали. Осъществени дейности за мотивация на децата и техните родители за включване на децата в извънучилищни занимания за осмисляне на свободното време на децата; Проведени обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище. 	<ul style="list-style-type: none"> Обхванати най-малко 90% от децата в областта в предучилищна подготовка; Намален брой на отпадналите от училище деца. Увеличен брой на децата с увреждания, получаващи качествено образование; Увеличен брой на децата с увреждания, посещаващи масови детски градини и ясли; Осигурена достъпна среда за децата с увреждания в поне 50% от масовите училища и детски градини в област Кърджали; Обучения на учители и директори на училища и детски градини за включване на родителите и приобщаване на родителите към образованието на техните деца; 	отчети на РИО -обратна връзка от потребителите срещи в училищата с деца, родители, учители - Справки и отчети на социалните услуги -годишни доклади, статистически данни и отчети на общински администрации -проучвания	2016 / 2018 / 2020
<p>1.5. Да се предоставят качествени социални услуги от резидентен тип за деца.</p>	<p>Мярка 1.5.1. Осигуряване на качествена резидентна грижа за деца в риск.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Продължаване дейността на ЦНСТ за деца и младежи без увреждания в гр.Кърджали, Крумовград и Момчилград; Продължаване дейността на ЦНСТ за деца и младежи с увреждания в гр.Кърджали; Ракриване на преходно жилище и 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на качествена резидентна грижа за децата в риск от област Кърджали, за които няма друга алтернатива в семейна среда. 	обратна връзка от потребителите отчети на ОЗД и ДСП	2016 / 2018 / 2020

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
<p>1.6. Деинституционализация на грижите за деца в Област Кърджали. Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.</p>	<p>Мярка 1.6.1. Разработване на план за трансформиране на ДМСГД .</p> <p>Мярка 1.6.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от специализираната институция в биологичното или в разширеното семейство - настаняване при близки и роднини, услуги в подкрепа на осиновяването.</p> <p>Мярка 1.6.3. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.</p> <p>Мярка 1.6.4. Развиване на съпътстващи социални услуги.</p>	<p>наблюдавано жилище в гр. Кърджали.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвен план за трансформиране на ДМСГД до края на 2016 г.; • Осъществени дейности за реинтеграция на децата от ДМСГД в биологичното семейство; • Осъществени дейности по настаняване на децата от ДМСГД в приемно семейство; • Осъществени дейности в подкрепа на осиновяване на децата от ДМСГД; • Разкрито ЦНСТ в гр. Кърджали за здрави деца от 0 до 3 години, с капацитет 15 деца; • Разкрити два ЦНСТ с осигуряване на медицинска грижа за деца с тежки заболявания и увреждания в гр.Кърджали с областен обхват; • Обхващане на децата, изведени от ДМСГД в съпътстващи социални услуги в ЦСРИ, ДЦДУ и ЦОП; • Трансформиране на ДМСГД 	<ul style="list-style-type: none"> • Реинтегриране на поне 30% от децата от ДМСГД – Кърджали в семейна среда /биологично семейство, семейство на близки и роднини, осиновители, приемно семейство/; • Предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за всички деца, за които не е възможно реинтегриране в семейна среда; • Обхващане на поне 90% от децата, изведени от ДМСГД в съпътстващи социални услуги; 	<p>Доклади от оценките на децата в СИ и планове за развитие</p> <p>- План за затваряне на СИ</p> <p>- Доклад за трансформирани и затворена СИ</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>
<p>Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи</p>					
<p>2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания и болни стари хора в семейна среда.</p>	<p>Мярка 2.1.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за социално включване на хората с увреждания</p> <p>Мярка 2.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания, болните стари хора и техните семейства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разширена дейност на ДЦВУ в гр.Ардино и гр.Кърджали и осигурен специализиран транспорт • Разширен обхват на ЦСРИ „Орфей“ • Подобрена материалната база на двата ЦСРИ в Кърджали с осигурена достъпна среда; • Разкрит ЦСРИ в гр.Крумовград и 	<ul style="list-style-type: none"> • Разширен териториалния обхват на ДЦВУ; • Обхващане поне 5% от хората с увреждания от цялата област в ЦСРИ; • Обхващане на поне 5% от хората с увреждане в услуги в домашна среда личен асистент, социален асистент, домашен помощник • дневна грижа за 40 самотно живеещи стари хора с ниски доходи от областта в ДЦВХ – Кърджали. 	<p>- данни на НСИ,</p> <p>- данни от РЗИ;</p> <p>- Проучване за обратна връзка от потребителите;</p> <p>- месечни и тримесечни справки от РДСП;</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
	<p>Мярка 2.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания в област Кърджали</p>	<p>гр.Момчилград.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разширен териториален обхват на Домашен социален патронаж в гр.Кърджали, Крумовград и Момчилград и предоставяне на допълнителни услуги. • Разкрити услуги Домашен социален патронаж в общините Ардино, Кирково и Черноочене • Разширена дейност на Клуба на пенсионера, в общините Кърджали и Ардино. • Осигурена достъпна среда в обществените сгради, културни и здравни центрове, училища и детски градини, предприятия в цялата област. • Увеличен брой на лица с увреждания, включени в мерки за заетост и обучение • Разкрити алтернативни форми на заетост и на социално предприемачество • Разкрити нови форми на междусекторни и смесени социални услуги за активно включване на лицата с увреждания 	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурена среда за общуване и възможности за социален живот на стари хора, без сериозни здравословни проблеми в клубовете на пенсионера • Осигурена храна, битови, административни и др. услуги на най-малко 650 възрастни хора от цялата област от Домашен социален патронаж • Обхващане на поне 5% от хората с увреждане в допълнителни услуги към Домашен социален патронаж в цялата област • Разкрити работни места за хора с увреждания 	<p>- заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги</p> <p>- заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги</p> <p>-Доклади на ЗМО</p> <p>- Доклади, анализи и данни на РДСП</p>	
<p>2.2 Да се развие алтернативна резидентна грижа за хората с увреждания и болни стари хора.</p>	<p>Мярка 2.2.1. Развиване на мрежа от услуги резидентен тип за извеждане от институции и предотвратяване на настаняването в специализирани институции и осигуряване на грижа в среда, близка до семейната на хора с умствена изостаналост.</p> <p>Мярка 2.2.2. Разкриване на услуги резидентен тип за лица с</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на дейността на ЗЖ за хора с умствена изостаналост в общините Кърджали, Ардино и Черноочене • Разкрити две ЗЖ за хора с умствена изостаналост в общините Джебел и Кирково. • Разкрити две ЦНСТ за хора със средна и тежка умствена изостаналост в общините Джебел и Кърджали. • Разкрити две ЗЖ за хора с психични разстройства или деменция в общините 	<ul style="list-style-type: none"> • Предотвратяване на 90% от случаите на настаняване в СИ • Обхващане на 5% от хората с умствена изостаналост в ЗЖ като мярка за превенция от настаняване в СИ • Обхващане на 2% от хората с умствена изостаналост в ЦНСТ като мярка за превенция от настаняване в СИ • Обхващане на 2% от хората с психични проблеми и ли деменция в ЗЖ като мярка за превенция от настаняване в 	<p>-данни на НСИ,</p> <p>-данни от РЗИ;</p> <p>-Проучване за обратна връзка от потребителите;</p> <p>-месечни и тримесечни справки от РДСП;</p> <p>-заповеди на</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
	<p>психични проблеми и деменция за осигуряване на среда за живот, близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен живот и предотвратяване на настаняването в специализирани институции. Мярка 2.2.3. Разкриване на услуги резидентен тип за лица с физически и сензорни увреждания за осигуряване на среда за живот, близка до семейната и подкрепа за водене на относително самостоятелен живот.</p> <p>Мярка 2.2.4. Развиване на услуги за тежкоболни хора</p>	<p>Кърджали и Момчилград.</p> <ul style="list-style-type: none"> Разкрити две ЦНСТ за хора с психични разстройства или деменция в общините Ардино, Джебел и Момчилград. Разкрити две ЗЖ за хора с физически и сензорни увреждания в община Кърджали Разкрито ЦНСТ за хора с физически увреждания в Кърджали Разкрит Дом за възрастни с физически увреждания, лежачо болни с условия, близки до домашна среда. Разкрит Хоспис в Момчилград Продължаване дейността на двата Хосписа в Кърджали 	<p>СИ</p> <ul style="list-style-type: none"> Обхващане на 5% от хората с психични проблеми и ли деменция в ЦНСТ като мярка за превенция от настаняване в СИ Обхващане на 0,5 % от хората с физически и сензорни увреждания в ЗЖ като мярка за превенция от настаняване в СИ Обхващане на 1% от хората с физически и сензорни увреждания в ЦНСТ като мярка за превенция от настаняване в СИ Осигуряване на резидентни грижи и медицинска рехабилитация на най-малко 70 тежко болни хора от областта. 	<p>кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги</p> <p>- заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги</p> <p>- Доклади на ЗМО</p> <p>- Доклади, анализи и данни на РДСП</p>	
<p>2.3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот</p>	<p>Мярка 2.3.1. Развиване на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна среда.</p> <p>Мярка 2.3.2. Разкриване на услуги резидентен тип за стари хора за осигуряване на среда за живот, близка до семейната и подкрепа за водене на относително самостоятелен живот.</p> <p>Мярка 2.3.3. Продължаване дейността и подобряване качеството на услугите в специализираните институции.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Разкрит ДЦСХ в гр. Кърджали. Продължаване дейността на Клуба на пенсионера, в общините Кърджали и Ардино. Развиване дейността на Клуб на пенсионера и хора с увреждания в гр. Крумовград Разкрит ЦНСТ за стари хора в община Черноочене. Разкрит ЦНСТ за стари хора в с. Чубрика, община Ардино Подобрена материална база на Дом за стари хора в гр. Кърджали Подобрена материална база на Дом за стари хора в гр. Крумовград. 	<ul style="list-style-type: none"> Предотвратяване настаняване в специализирани институции на стари хора Осигуряване на резидентни грижи на най-малко 30 стари хора от областта в ЦНСТ Осигуряване на подслон, храна, медицинска рехабилитация и социални услуги на най-малко 80 стари хора в условия близки до семейната среда 	<p>данни на НСИ, -данни от РЗИ;</p> <p>-Проучване за обратна връзка от потребителите;</p> <p>-месечни и тримесечни справки от РДСП;</p> <p>-заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги</p> <p>- заповеди на АСП за разкриване на нови социални</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
				услуги -Доклади на ЗМО - Доклади, анализи и данни на РДСП	
<p>2.4. Да се създадат условия за социално включване на рискови общности, индивиди, включително етническите общности в неравностойно положение.</p>	<p>Мярка 2.4.1.Развиване на мрежа от социални услуги за лица и семейства от рисковите групи, лица и семейства с ниски доходи или без доходи, бездомни, лица жертва на насилие, лица със зависимости.</p> <p>Мярка 2.4.2 Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на уязвимите групи и индивиди в област Кърджали.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разширен териториален обхват на ОТ в общините Ардино, Крумовград, Кърджали и Момчилград • Разкрити ОТ в общините Кирково и Черноочене • Разкриване на Център за временно настаняване в област Кърджали • Разкриване на Приют в гр.Кърджали • Разкриване на ЦСРИ за лица със зависимости в гр.Кърджали • Разкрит Кризисен център за жени и деца, жертва на насилие. • Осигурени работни места на трайно безработни лица. • Придобрита професионална квалификация, на трайно безработни лица. • Осъществени мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование • Повишена квалификацията на здравните медиатори към Община Кърджали. • Назначени здравни медиатори в общините с големи ромски общности Крумовград, Кирково и Момчилград • Проведени превантивни дейности и програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества • Програми за социално подпомагане на лица и семейства без доходи или с ниски доходи. 	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на безплатен обяд на рискови групи лица и семейства с ниски доходи или без доходи, бездомни в цялата област, включително от отдалечени населени места. • Осигурен подслон, храна, медицински грижи, психологично консултиране на бездомните лица от областта в ЦВН и Приют в Кърджали • Осигурен подслон, защита и психологическа подкрепа на жени и деца, жертва на насилие. • Подобен на достъпа до здравеопазване, социални услуги, консултиране на етническите общности в неравностойно положение. • Достъп до услуги за лица със зависимости • Задоволяване на минималните потребности от храна, дрехи, транспорт, наем, обучение на лица и семейства без доходи и минимални доходи 	<p>данни на НСИ, -данни от РЗИ, РИО и ДБТ -Проучване за обратна връзка от потребителите; -месечни и тримесечни справки от РДСП; -заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги - заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги -Доклади на ЗМО - Доклади, анализи и данни на РДСП</p>	<p>2016 / 2018 / 2020</p>

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
Направление 3: Развитие на човешките ресурси					
3.1. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение	<p>Мярка 3.1.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги, обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общините и външните доставчици на социални услуги</p> <p>Мярка 3.1.2. Ресурсно обезпечаване на отделите, ангажирани с администрирането и управлението на социалните услуги на територията на всяка общините от област Кърджали</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проведени обучения на служители от РДСП и ДСП по места за повишаване на уменията за методическа подкрепа на услугите. • Проведени обучения на ръководните екипи на социалните услуги за допълнителна квалификация и подобряване на вътрешния мениджмънт и управление на социалните услуги в област Кърджали; • Осигурен достатъчен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на всяка община в област Кърджали; • Проведени обучения, обмяна на опит и добри практики и развиване на практически умения за мониторинг на служителите в отделите. • Проведени обучения за придобиване на уменията за разработване на проекти и ефективно изпълнение на планираните проектни дейности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Проведено обучение и повишена квалификация на всички служители от РДСП и ДСП, оказващи методическа подкрепа на услугите. • Проведено обучение и повишена квалификация на всички ръководни екипи на социалните услуги и подобрен на вътрешен мениджмънт; • Осигурен необходимия брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги • Повишена компетентност на служителите от отделите в общините, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги; • Разработени проектни предложения за разкриване на социални услуги 		2016 / 2018 / 2020
3.2. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на уменията и повишаване на	<p>Мярка 3.2.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги</p> <p>Мярка 3.2.2. Осигуряване на капацитет за новите услуги,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проведени обучения за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги • Осигурен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги 	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурена ефективна работа, свързана с индивидуалните потребностите на клиентите и оценка на въздействието на социалните услуги върху потребителите • Повишена компетентност и квалификация на персонала на социалните услуги в област Кърджали 		2016 / 2018 / 2020

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнението на планираните дейности	Ключови индикатори за ефекта и ползите от реализацията на Стратегията	Източници на информация	Период на проверка
квалификацията в съответствие с новите изисквания и стандарти.	развитие на нов тип професионални умения и опит	<ul style="list-style-type: none"> Проведени въвеждащи обучения за квалификация и преквалификация на специалистите за новите социални услуги 			
Направление 4: Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.					
4.1. Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;	Мярка 4.1.1. Въвеждане на ефективна система от социални услуги на областно ниво	<ul style="list-style-type: none"> Развити междуобщински мерки за социална подкрепа в област Кърджали 	<ul style="list-style-type: none"> Развити междуобщински мерки за социална подкрепа в област Кърджали 		2016 / 2018 / 2020
4.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.	Мярка 4.2.1. Създаване на връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори - социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда.	<ul style="list-style-type: none"> Развити междусекторни мерки за социална подкрепа в област Кърджали 	<ul style="list-style-type: none"> Развити междусекторни мерки за социална подкрепа в област Кърджали 		2016 / 2018 / 2020

Раздел В: План за действие

6. Управление и координация на изпълнението на стратегията

6.1. Структури за координация на областно и общинско ниво

Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

Ролите и задачите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

6.1.1. Областна администрация

Областният управител отговаря за изпълнението на “Областната стратегията за развитие на Област Кърджали за периода 2014 –2020”, с която е свързана Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Кърджали. Планирането на общи мерки на областно ниво и на съвместни дейности в няколко общини, прави фигурата на областния управител ключова за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси и за координацията между специализираните териториални звена на централното държавно управление по отношение прилагането на секторните политики. При управление на регионалното развитие, областният управител има ясно определени отговорности и правомощия, които упражнява еднолично, чрез областната администрация или като председател на областния съвет за развитие. Областният управител разполага със значителна оперативна самостоятелност и многопластови функции и се явява ключова координираща фигура между управленските нива (държавно – местно; централно – териториално), от една страна, и от друга – между секторните звена на централната и изпълнителна власт.

Съгласно определените функции в рамковата нормативна уредба, областният управител има следната роля и отговорности в изпълнението на настоящата стратегия:

- Внася проекта на Областната стратегия за развитие на социалните услуги за обсъждане, съгласуване и за приемане от Областния съвет за развитие;
- Координира работата на общините на територията на областта при разработването на общинските стратегии за развитие на социалните услуги;
- Съвместно с РДСП подпомага развитието на услуги в общността на междуобщинско и областно ниво, насочени към подкрепа на семейства и общности и предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи;
- Съдейства на общините за развитие на политики и услуги, насочени към намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции;
- Създава необходимите условия, координира, контролира и сътрудничи с всички заинтересовани страни, за да се повиши ефикасността на услугите и да се осигурят равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Областният съвет за развитие на Област Кърджали е колективен междуведомствен орган, председателстван от областния управител, който носи определени отговорности за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта:

- Обсъжда и приема Областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничество между съседни общини за осъществяване на съвместни дейности в изпълнение на дейностите, заложи в стратегията;
- Отговаря за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта;
- Оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Приема оценката за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги изготвена на база изпълнение на заложените приоритети и цели на стратегията и актуализира стратегията при необходимост след оценка нуждите на групите в риск.

6.1.2 РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите „Социално подпомагане“ на територията на всяка община по отношение на закрила на детето, рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП –Кърджали по отношение на Областната стратегия включва:

- Съгласува Областната стратегия за развитие на социални услуги;
- Поема оперативната и техническа координация на изпълнението на Стратегията с подкрепата на областна администрация и общините;
- Изготвя становища и прави предложения до АСП откриването, закриването и промяната на вида и капацитета на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с областната и общинските администрации и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията.
- РДСП координира подготовката на планове за закриване/трансформиране на СИ и тяхното изпълнение;
- РДСП отговаря за създаването и дейността на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на изготвяне на стратегията.

Предвид основните си функции, ДСП на териториите на съответните общини от областта носят отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги:

- Правят предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в съответната община;
- Правят предложения до РДСП за откриването, закриването и промяната на вида и капацитета на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, съобразно планираните дейности в стратегията;

- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск;
- Разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализират данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в ДМСГД в детски ясли, детски градини и предучилищно образование;
- Съвместно с мрежата от ЦОП в общините ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им;
- Провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисковото поведение.

РДСП и ДСП имат отношение към всички заложи цели в Стратегията и това са задачи свързани с: идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете; насочване на семейства на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа; насочване на семейства с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането; изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда; оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи. Съвместно с Дирекции „Бюро по труда”, РДСП и ДСП планират мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СУ. Извършват консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги; пряко отговарят за реструктурирането и реформирането на СИ –за деца и за лица с увреждания; подпомагат в изграждане на алтернативни социални услуги; подпомагат общините при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

6.1.2. Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)

Ролята на Държавната агенция за закрила на детето включва:

- Оказва методическа помощ на областна управа, местни власти и администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяващи на планираните социални услуги в областната стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

6.1.3. Общини

Общините отговарят за цялостното изпълнение на областната Стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат общинска стратегия за развитие на социалните услуги и план за действие. Нормативно установено е, че местното самоуправление се осъществява от общинския съвет, а местната изпълнителна дейност –от кмета и общинската администрация. В своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местните власти разработват и изпълняват интегрирани политики за развитие на хората в риск на тяхната територия, като комбинират ресурсите и координират дейности в сферата на

социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общините са доставчик на социални услуги.

Общините развиват интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Осъществяват годишен мониторинг и оценка на изпълнението ѝ и оценка на нуждите на групите в риск.

Роля и отговорности на Общинския съвет:

- Обсъжда и приема общинската стратегия и плана за развитие на социални услуги на територията на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Роля на кмета на общината:

- Организира изработването на общинската стратегия и плановете за развитие на социални услуги на територията на общината и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на общинските секторни политики и след гласуването в Общинския съвет организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за реализация на общинската стратегия за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет представя доклад за изпълнението на плана за развитие на социални услуги за одобряване от общинския съвет;
- Търси възможности и осигурява финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в областната стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- Обсъждане на общинската стратегия и осъществяване обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- Стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

Местните власти носят конкретни отговорности за иницирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията:

- Координират и иницират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисковото поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;

- Координират и инициират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища; Разширяват функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

6.1.5. РИО КЪМ МОН

Регионалният инспекторат по образованието към МОН Кърджали отговаря съвместно с РДСП- Кърджали за координиране и изпълнение на дейности за достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици. Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълняват и Екипът за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОН, както и Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности –РЦПНОВДУСОП за Област Кърджали .

Основната цел на комплексното педагогическо оценяване от екипа към регионалния инспекторат по образованието е да се извърши първична оценка на общото развитие на детето или ученика, въз основа на която да се препоръча видът и формата на обучение;

- екипът проучва документите на деца и ученици със специални образователни потребности във връзка с проведени консултации и изследвания;
- екипът извършва консултативна дейност и осъществява психологическа подкрепа на родители или настойници при вземане на решение за избор на обучение на детето им – в интегрирано обучение и възпитание или в специално училище;
- оказва методическа помощ, координация и контрол на екипите в детските градини и училищата, в които са интегрирани деца и ученици със специални образователни потребности;
- екипът приема решения за отлагане за една учебна година и на основание на протокол от Лекарска консултативна комисия на задължителната предучилищна подготовка или на училищното обучение на деца, които следва да постъпят в подготвителна група или съответно в първи клас, но здравословното им състояние не позволява това;
- екипът заседава по предварително изготвен график всеки месец в град Кърджали. Оценяването на образователните потребности е развито и като мобилна услуга за общините Крумовград и Кирково за улеснение на родителите. Необходимо е да се включи и община Ардино;
- оказва съдействие за извеждане на деца от помощните училища, като изготвя оценка за образователните им потребности.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности –РЦПНОВДУСОП в област Кърджали е държавно обслужващо звено –извънучилищно педагогическо учреждение със следните задачи:

- осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно-възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;
- координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца и ученици със СОП, чрез изработване на индивидуални

образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти (логопед, психолог, тифлопедагог, сурдопедагог). рехабилитатор на слуха и говора, педагог на зрително затруднени деца и ученици).

6.1.6. Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на дирекцията „Бюро по труда“ по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Активно взаимодействие с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Кърджали .

6.1.7. Регионална здравна инспекция –Кърджали

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от Регионална здравна инспекция – Кърджали (РЗИ).

- РЗИ отговаря за координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, насочени към хората в риск на територията на община Кърджали .
- Създава база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск.

Конкретните ѝ отговорности са насочени към: здравна профилактика на бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в социалните услуги за деца и хора с увреждания и стари в Област Кърджали.

6.1.8. Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията имат НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги, а други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в Област Кърджали . С

активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общините, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;
- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общините и областта за хора в риск;
- Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисковото поведение и зависимости.

6.2. Система на мониторинг и оценка. Работа на ЗМО

Оперативното изпълнение на дейностите изисква да се обособи Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, което да разполага и с относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура:

ЗМО ще се създаде като структура в рамките на Областна администрация и ще да работи в партньорство с РДСП и териториалните работни групи по общини. ЗМО може да се обособи с препоръка на Областния съвет за развитие в област Кърджали, с решение или издаване на заповед на Областния управител. ЗМО може да бъде изградено към отдел “Регионално развитие и управление на проекти” или към отдел “Стратегически и планови документи” от областна администрация. Експертите от областна администрация координират работата на ЗМО.

Основният екип обхваща 4-5 души на частично време – 1-2 от Областна администрация и 1-2 от РДСП, експерти от общински администрации или от НПО. Участниците в основния екип на ЗМО работят по служебен или трудов договор в посочените институции и са натоварени с допълнителни конкретни задължения за координация на системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия.

Разширеният екип по мониторинг и оценка включва представители на: всички общини от област Кърджали, ДСП, институции и организации заинтересована страни по изпълнение на стратегията и НПО.

Задачите и отговорностите на ЗМО се разпределят между двата екипа, както следва:

Основен екип:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията в област Кърджали;
- Планира дейностите за мониторинг и оценка – изработва и съгласува дългосрочните и годишните оперативни планове за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията;
- Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в общините в областта;
- Предоставя консултации и практически съвети на доставчиците на услуги за подобряване на дейностите по места; осигурява методическа помощ за доставчиците и персонала на социалните услуги (предоставяна при посещения на място, по телефона или по електронна поща от представителите на РДСП в ЗМО);
- Събира информация на областно ниво и систематизира данните / информацията подадена от общините;

- Изработва мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение на Областния съвет за развитие;
- Заедно с разширения екип формулира ключовите мониторингови въпроси и въпросите, на които трябва да даде отговор междинната и крайната оценка;
- Организира възлагането и провеждането на външна оценка на изпълнението на Стратегията;
- Заедно с разширения екип обсъжда заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка;
- Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката и информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките.

Разширен екип:

- Участва в планирането на дейностите по мониторинг и оценка;
- Участва в дискусии за определяне на ключовите въпроси на мониторинга и оценката и представя коментари по докладите за мониторинг и оценка;
- Събира информация за базовите индикатори по общини;
- Събира и систематизира текуща информация за социалните услуги и дейности;
- Оказва съдействие и логистика за проучвания, оценки и други дейности, осъществявани от външни експерти или организации в съответната община;
- Организира дискусии по общини за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията.

6.3. Основни партньори. Механизми на партньорството

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Кърджали, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

Изграждането на механизми на партньорство е определено като функционално приоритетно направление в Областната стратегия:

Приоритетно направление 4: Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Обща цел 4: Повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфична цел 4.1. Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;

Специфична цел 4.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

Специфична цел 4.1. Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно партньорство между общините в област Кърджали за развиване на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа.

Специфична цел 4.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори - социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда. Работата в мрежа, обмяната на опит между отделните общини и черпене на добри практики от трети страни, в които социалните услуги са развити на много по-високо ниво.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на областно и общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинските съвети и администрации имат ангажимента за цялостното изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат общински стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги.

В област Кърджали ще бъдат използвани разнообразни инструменти за сътрудничество като:

- Споразумения за съвместна работа за инициране/изпълнение на общи дейности, междуобщински и смесени;
- Партньорства – съвместни действия в определени от споразумението насоки за съвместна работа;
- Граждански/обществени съвети с постоянно действие;
- Съвместно разработване на Общински планове за развитие, стратегии, концепции и други;
- Обществени форуми – с периодично действие и вземане на консенсус и конференции с консенсус;
- Отворени работни групи с участие на всички заинтересовани страни и участие на експерти в съвместни работни групи, комисии и екипи
- Привличане на местния бизнес и организациите на предприемачите при изпълнението на стратегията (за интегриране на пазара на труда на младежи, напускащи специализираните институции, за изграждане на социална инфраструктура, поддържане на различните сгради за социални услуги, социално предприемачество.)
- Развитие на публично-частните партньорства при финансиране и съфинансиране на пилотни алтернативни социални услуги, които са от особено значение за решаване на проблемите на рисковите групи, но са извън кръга на държавното финансиране.
- Планиране и изпълнение на съвместни проекти с допълване на наличните ресурси на съседни общини за изпълнение на Областната стратегия на областно и общинско ниво;
- Съвместно развитие на мобилни екипи за осигуряване на подкрепа на хора с увреждания и самотни стари хора в изолирани населени места;
- Разработване на междуобщински и междусекторни проекти за подкрепа на групите в риск – решаването на проблемите на тези групи често изисква комбиниране на ресурсите на местно ниво и участието на всички заинтересовани страни.
- Развитието на партньорствата между общините, изграждането на мрежи на областно и местно ниво ще допринесе за съгласуването и обединяването на дейностите на ангажираните институции с фокус уязвимите общности и групи.

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Кърджали, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

Областен координационен механизъм по деинституционализация(ОКМД)

Съгласно Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ и Плана за действие в изпълнение на Стратегията в Област Кърджали е създаден Областен координационен механизъм по деинституционализация /ОКМД/. Целта е чрез него да се постигне ефективно сътрудничество и взаимодействие между гражданския сектор, регионалните и общинските структури. Той е платформа за прилагане на политики чрез междуинституционално партньорство. Основните принципи за прилагане на ОКМД са: осигуряване на най-добрия интерес на детето; взаимна информираност на партньорите и помощ; мултидисциплинарен подход на областно ниво; непрекъснато учене; гъвкавост при вземането на решения; етично поведение при обгрижване на всеки конкретен случай. ОКМД осигурява ефективна координация и взаимодействие на ангажираните субекти при изпълнение на политики за деинституционализация, както и осигурява подходяща среда за междуинституционално взаимодействие на местно ниво, в което да се разработят максимално опростени и в същото време ефективни регулации и йерархии при партнирането по изпълнение на националните политики в процеса на деинституционализация.

6.4. Основни етапи в изпълнението на стратегията

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Кърджали обхваща 5-годишен период (2016 – 2020), в който се обособяват два етапа за изпълнение на стратегията, всеки от които започва с период на подготовка и интензивно оперативно планиране, както следва:

	Период	Дейности
Подготвителен етап	2016 г., първа половина	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне и приемане на Общински стратегии за социалните услуги в 7-те общини • Оперативно планиране на интервенцията през първите 2 години • План за действие 2016
Първи етап	2016 г. – 2017 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на дейностите по стратегията
Оценка и препланиране	2017 г., второ полугодие	<ul style="list-style-type: none"> • Междинна оценка на постигнатите резултати и ефекти от стратегията • Препланиране на следващия тригодишен етап в съответствие със заключенията и препоръките от междинната оценка и актуализиране съобразно изискванията на Закона за социални услуги и Правилника за прилагането му, които предстоят да бъдат приети.
Втори етап	2018 г. – 2020 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на дейностите по стратегията
	2020 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Финална оценка на въздействието от Областната стратегия

Подготовката за стартиране на Стратегията обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от областната стратегия.

- Обособяване на Звено за мониторинг и оценка /ЗМО/ към областна администрация с участието на РДСП ;

- Утвърждаване на процедури/отговорности за координация на Областната стратегия;
- Изготвяне и приемане на Общински стратегии – планове за социалните услуги на основата на Областната стратегия;
- Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия;
- Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация;
- Осигуряване на партньорство и подкрепа от заинтересованите страни на ниво община;
- Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността;
- Провеждане на срещи и открити дискусии с НПО, граждани, (практиката на подобни срещи следва да продължи най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики).

Първото шестмесечие от всяка календарна година, на заседанията на ЗМО ще се планират и актуализират дейностите, заложи в стратегията, както и времеви график за изпълнението ѝ на база изготвените годишни планове за социални услуги и актуализираните общински стратегии. През периода ще се изготвят предложения за разкриване, промяна на вида и капацитет на социалните услуги, които са делегирани от държавата дейности.

През второто шестмесечие на всяка календарна година, по утвърден график, ще се извършва мониторинг на социалните услуги в областта от ЗМО. За резултатите ще се изготвят обобщени доклади от извършения мониторинг.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на областно и общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции и планираните дейности за развитие.

Общините отговарят за цялостното изпълнение на Стратегията на собствената си територия. След приемането на Областната стратегия, общинските администрации разработват Общински стратегии за развитие на социалните услуги като териториален разрез на Областната стратегия и в съответствие с нейното съдържание. Тези Общински стратегии и годишни планове за действие се приемат от общинските съвети по места.

7. Ресурси

7.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

7.1.1. Човешки ресурси за предоставяне на социални услуги

Необходимият ресурс от кадри и специалисти, които да осигуряват предоставянето на качествени социални услуги в общността и в услугите от резидентен тип, като минимум е заложен в Методика за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността. Методиката се утвърждава със заповед на министъра на труда и социалната политика с цел спазването на стандартите и критериите за обслужващ персонал в социалните услуги при определяне на конкретни длъжности на персонала в социалните услуги, предоставяни в специализирани институции и в общността, съгласно разпоредбата на чл. 41, ал. 5, т. 1 от ППЗСП и чл. 6 б от Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца.

Основните цели са: осигуряване на такава структура на персонала, която да оптимизира грижата за деца и лица, ползващи социални услуги, повишаване на качеството ѝ и кадровото обезпечаване на социалните услуги, чрез осигуряване на мобилност при наемането на необходимия персонал. Основен акцент на Методиката е да се осигури предоставянето на качествена грижа съобразно индивидуалните планове за грижа и специфичните потребности на отделните групи потребители на социални услуги - деца и лица в риск, деца с увреждания, възрастни хора с увреждания и др. По преценка от управляващия и/или ръководителя на социалната услуга може да се осигуряват и други длъжности, невключени в Методиката, в съответствие с конкретните потребности на потребителите на социалните услуги.

В изпълнение на Решение на Министерски съвет за разпределение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране за делегираните от държавата дейности за съответната година, кметът на общината определя числеността на персонала, в рамките на средствата на единните разходни стандарти за съответната година. При възложено управление на социалните услуги, представляващият съответната организация определя числеността на персонала, при спазване на същите изисквания. Препоръчително е разходването на средствата по единен разходен стандарт да се извършва по начин, който гарантира качествено предоставяне на социалните услуги.

Числеността на персонала се определя като капацитетът (броят места) се умножи по препоръчителния коефициент за съответната социална услуга, посочен в приложенията към Методиката. В общините, на чиито територии функционират повече социални услуги, някои от тях може да имат общ ръководител. В съответствие с действащото законодателство и съобразявайки се с потребностите на потребителите, ръководителят на социалната услуга може да назначава персонал за почасова работа или да възлага на външни изпълнители извършване на определен вид и обем работа, когато това ще осигури по-ефективно разходване на средствата за възнаграждение и по-високо качество на предоставяните услуги. При необходимост кметът на общината или при възложено управление представляващият съответната организация може да осигури допълнително персонал чрез мерки, програми и проекти, финансирани от държавния бюджет или други източници. Препоръчително е броят на длъжности за специалисти, необходими за функциониране на социалната услуга спрямо общите длъжности в специализираните институции да бъде в съотношение, което максимално да отговаря на потребностите на целевата група. Отговорност на доставчика на СУ е да създаде екип чрез подбор на специалисти и да осигури периодично повишаване на квалификацията.

В следващата таблица е определен необходимият брой персонал за предоставяне на планираните в Областната стратегия социални услуги.

Сравнителна таблица за броя на персонала преди стартирането (2015) и в хода на изпълнението на стратегията (2016– 2020 г.)

Вид на услугата	Към 31.12.2015 година		Период 2016-2020 година	
	Общ за областта капацитет на услугата	Зает персонал	Планиран Капацитет общо за областта	Необходим персонал
Услуги в общността				
Дневен център за деца с увреждания	66	30	90	36
Дневен център за възрастни хора с увреждания	50	21	50	21
Дневен център за стари хора	0	0	40	4

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

Център за социална рехабилитация и интеграция	70	21	290	87
Център за обществена подкрепа	125	23	225	45
Приемна грижа	43		70	
Звено "Майка и бебе"	0	0	10	8
Домашен социален патронаж	390	37	715	57
Обществени трапезарии	414	-	580	-
общо	1158	132	2070	258
Специализирани институции				
Дом за стари хора	80	36	80	36
Дом за възрастни с физически увреждания	0	0	30	16
общо	80	36	110	52
Други резидентни услуги				
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	73	48	88	71
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания	28	26	28	26
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	0	0	30	27
Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства или деменция	0	0	55	50
Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания	0	0	30	27
Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост	0	0	25	23
Център за настаняване от семеен тип за стари хора	0	0	30	24
Център за временно настаняване	0	0	15	8
Кризисен център	0	0	20	14
Защитено жилище за хора с психични разстройства	0	0	18	11
Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	36	22	56	34
Защитено жилище за хора с физически увреждания	0	0	16	10
Наблюдавано жилище	0	0	8	2
Преходно жилище	0	0	8	5
Приют	0	0	10	6
общо	137	96	566	324
Други общински услуги и социални дейности				
Хоспис	60	10	70	12
общо	60	10	70	12
Общо – за всички услуги	1355	238	2577	508

7.1.2. Изграждане на административен и организационен капацитет за управление на услугите

Областната стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции/ планиране на разкриването на нови услуги, вкл. финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи. В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на функционално Приоритетно направление 3.

Приоритетно направление 3: Развитие на човешките ресурси в област Кърджали.

Обща цел 3. Да се повиши качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги, чрез:

Специфична цел 3.1. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;

Специфична цел 3.2. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на уменията и повишаване на квалификацията в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Специфична цел 3.1. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.

Мярка 3.1.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги, обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общините и външните доставчици на социални услуги:

- Обучения за развитие на капацитета на РДСП и ДСП по места за повишаване на уменията на експертите за методическа подкрепа на услугите.
- Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в област Кърджали по отношение на:
 - анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
 - ефективно планиране на дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите на клиентите;
 - добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
 - стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.
- Обучение и периодични консултации на ръководните екипи на доставчиците по планиране, осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.

Мярка 3.1.2. Ресурсно обезпечаване на отделите, ангажирани с администрирането и управлението на социалните услуги на територията на всяка общините от област Кърджали.

- Осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на всяка община;
- Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, които да повишават компетентността на служителите;
- Обучение, консултиране и развиване на практически умения за мониторинг;
- Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения, развитие на компетенциите за управление на проекти и ефективно изпълнение на планираните проектни дейности.

Специфична цел 3.2. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Мярка 3.2.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги

- Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги, които да осигурят обогатяване на знанията и опита им за ефективна работа по случай, свързана с индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента, оценка на въздействието на услугата, документиране на добрите практики в работата по случай и др.
- Подкрепа и осигуряване на равен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги

Мярка 3.2.2. Осигуряване на капацитет за новите услуги, развитие на нов тип професионални умения и опит.

- Организиране на поредица от въвеждащи и надграждащи обучения за професионалистите, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови социални услуги.
- Организиране на обучения, семинари и конференции за обмяна на опит и добри практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции за създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси.

Съществен фактор в развитието на социалните услуги и една от предпоставките за тяхната ефективност е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване социални услуги. Общините в областта имат капацитет за управление и предоставяне на социални услуги, като ресурсите се комбинират и осигуряват координиране на дейностите и задачите в системата на социалното подпомагане, образованието, здравеопазване и пр. Общините трябва да предвидят средства за надграждащи обучения, квалификация и преквалификация на работещите в социалните услуги. Подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Необходимо е да се обърне внимание на изграждането на капацитет за социални иновации, по-конкретно чрез подкрепа за взаимно обучение, изграждане на мрежи, разпространение и популяризиране на добри практики и методологии, което ще доведе до:

- Разширяване на мрежата от подкрепящи услуги.
- Развитие на капацитет на местно ниво за подкрепа на осъществяваната реформа в областта на социалните услуги.

- Замяна на институционалния модел на грижа с услуги в общността чрез изпълнение на реформата за деинституционализацията.
- Развитие на интегрирани и иновативни услуги.
- Развитие в сектора на социалната икономика.

7.2. Финансови и материални ресурси. Източници на финансиране.

Финансирането на социалното подпомагане, съгласно разпоредбите на Закона за социалното подпомагане се осъществява със средства от:

- държавния бюджет;
- общинските бюджети;
- национални и международни програми;
- дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
- средства от фонд "Социална закрила";
- други източници.

При преглед на общинските анализи на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги, общините на територията на област Кърджали се насочват приоритетно към предоставяне на услуги, финансирани от държавния бюджет или от фондовете на ЕС. Една от малкото услуги, която получава общинско финансиране е домашен социален патронаж. Община Кърджали финансира, като местна дейност социалната услуга ЦСРИ за лица със зрителни увреждания. Една част от общините декларират финансова възможност за частично обезпечаване на дейности по разкриване и функциониране на социалните услуги. През периода 2016-2020 година общините на територията на област Кърджали основно ще разчитат на държавно финансиране или финансиране по проекти за функционирането и разкриването на социални услуги. Оперативните програми, които предоставят възможност за финансиране на дейности, свързани със социалните услуги са:

- ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- ОП „Региони в растеж“;
- ОП „Добро управление“;
- Програма за развитие на селските райони;
- Други европейски програми.

В периода 2014-2020 г. България ще се възползва и от подкрепата на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се. Той допълва съществуващите инструменти за сближаване и Европейския социален фонд, като насочи усилия към най-тежко засегнатите от бедността и недоимъка на храна, както и материалните лишения. Това ще стане факт благодарение предоставянето на нефинансова помощ под формата на храни и основни потребителски стоки за лично ползване на най-нуждаещите се, с помощта на партньорски организации.

Към настоящия момент, едно от най-съществените неща при функциониране на социалните услуги, е силната зависимост на общините от републиканския бюджет, чрез който получават субсидии за делегираните от държавата дейности и изравнителна субсидия, чрез която се осигурява финансиране на местните дейности. В този смисъл е целесъобразно да продължи процесът на финансова децентрализация, за да може общините да постигнат по-голяма самостоятелност в бюджетния план и неговото изпълнение. Това ще позволи по-гъвкаво да се управляват наличните финансови средства, тъй като ще има по-големи възможности за маневриране при решаването на съществуващите задачи и потребности на местно равнище.

Също така самият процес на планиране е фокусиран повече към националните приоритети и проблеми, откъдето и по линията на които се получават преобладаващите средства за общински нужди. Общинският процес на планиране в голяма степен е предопределен от нормативни и организационни изисквания. В него местните средства са крайно недостатъчни. В тази връзка е необходимо да се търси по-нататъшно реструктуриране на общинските разходи, като се има предвид застаряващото население и обезлюдяването на някои населени места в общината, както и икономическата миграция на част от населението.

Със стартиране на новите оперативни програми за периода 2014-2020 г. може да се очаква по-активно и целенасочено да се обвържат техните цели и задачи с потребностите на населението от социални услуги. В резултат на това една част от недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат по-широко да се финансират по мерки на новите оперативни програми. С оглед на това в общините могат да бъдат подготвени предварително проекти, които да започнат своята реализация в инвестиционната си част в рамките на прогнозния период.

Социалните услуги в повечето от общините в областта се разкриват след кандидатстване с проектно предложение пред съответния финансиращ орган. След приключване на дейностите по проектите се пристъпва към кандидатстване за държавно делегиране на съответната социална услуга.

Съществен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване заведения за социални услуги. Общините трябва да предвидят средства за надграждащи обучения, квалификация и преквалификация на с цел придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят на работа в сектора на социалните услуги през следващия програмен период. Наред с това, подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Във връзка с това се запазва тенденцията от предходния планов период за формиране на партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми.

Териториалното разпределение на наличните социални услуги през предходните години води до заключението, че общините с развита мрежа от социални услуги имат по-голям капацитет за предоставянето им. В тези общини са проведени необходимите встъпителни обучения на заетите в услугите, периодично се посещават специализирани курсове и семинари, текущо се провеждат срещи за обмяна на опит между доставчиците на социалните услуги. Съгласно информацията от общинските анализи, общините, които отчитат наличие на кадрови потенциал в социалния сектор са Ардино, Кърджали, Момчилград. Общините отчитат липса на квалифициран и експертен персонал, необходим при разкриването и функционирането на съответните социални услуги. На общинско ниво се срещат трудности при наемането на психолози, логопеди, кинезитерапевти, специални педагози и др.

8. Комуникационна програма

Настоящата комуникационна програма представлява неразделна част от Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2016–2020) на Област Кърджали. Популяризирането на стратегията е сред приоритетните задачи на администрацията на областния управител на Област Кърджали.

8.1. Цели, задачи и методи

Основните цели на комуникационната програма на Областната стратегия за развитие на социални услуги в област Кърджали (2016 –2020 г.) са:

- да представи и популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни резултатите, ползите и положителните ефекти от изпълнението на Областната стратегия;
- да спомогне за изграждане на обществена подкрепа към политиките на социално включване;
- да допринесе за повишаване на чувствителността в обществото към проблемите на децата и семействата в риск, към уязвимите общности и изключените групи.

Целевите групи на комуникационната програма са:

- Органи и институции на държавната и местната власт;
- Изпълнителни агенции;
- Териториални структури на държавните органи и институции;
- Неправителствени организации;
- Доставчици на социални услуги;
- Приоритетни целеви групи на областната стратегия за социални услуги;
- Потребители на социални услуги;
- Лидери на обществено мнение;
- Медии;
- Широката общественост.

Водещите принципи на комуникационната програма са:

- **Целенасоченост** – ясно дефинирана цел и аудитория на всяко комуникационно послание, свързано с Областната стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти;
- **Прозрачност** – яснота и всеобхватна информацията, разпространена в общественото пространство за Областната стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти.
- **Достъпност на информацията** – достигане на посланията и комуникираната информация до най-голям брой заинтересовани лица;
- **Качество на информационните ресурси** – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, свързани с Областната стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти.
- **Многообразие и ефикасност на използваните комуникационни канали и комуникационни средства** – идентифициране на най-надеждните и обществено значими средства и канали за комуникация, служещи за връзка със заинтересованите страни от изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги.
- **Ефективност на комуникационните послания** – целенасочено ориентиране на информационния поток, обслужващ Областната стратегия за развитие на социални услуги, в посока към промяна на консервативни обществени нагласи.
- **Позитивност на комуникационните послания** – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на областната стратегия за развитие на социални услуги.
- Широко междуобщинско и междусекторно партньорство, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

Специфичните цели на комуникационната програма се очертават в следните посоки:

1. Популяризиране на концептуалната рамка на Областната стратегия за развитие на социални услуги и на предвижданите социални услуги -настоящи, подлежащи на реформиране нови услуги, планирани в резултат от проучените реални потребности на рисковите групи на територията на област Кърджали.

2. Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за планираното и координирано развитие на социалните услуги и постигнатите резултати на територията на област Кърджали.

3. Привличане подкрепата на всички заинтересовани страни за постигане на целите на Областната стратегия за развитие на социалните услуги.

4. Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията с нейното изпълнение.

5. Представяне на възможностите за развитие на местните капацитети за управление и предоставяне на социални услуги.

6. Мултиплициране на модела за планиране, популяризиране на добрите и иновативни практики за решаване на социалните проблеми, развитие и предоставяне на социални услуги на областно ниво и създаване на предпоставки за неговата устойчивост във времето.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Ефективно използване на различни начини и форми за комуникация и представяне на Областната стратегия за развитие на социални услуги.
- Партньорство с медиите.
- Изграждане на адекватна информационна среда чрез:
- Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
- Търсене на отзвук и обратна връзка от разпространената информация;

Основни комуникационни техники:

- Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения.

Комуникация чрез медиите: Редовно предоставяне на информация относно изпълнението на Областната стратегия за социалните услуги чрез:

- съобщения за медиите;
- неформални работни срещи;
- публикации в медиите за разпространяване на информацията относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на областната стратегия.

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за Областната стратегия за развитие на социалните услуги в сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни.

Работа с партньори. При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната програма ще подкрепя инициативи на гражданското общество, стимулирани от Областната стратегия за развитие на социалните услуги, както и инициативи на читалища и местни НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

8.2. Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационна програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в областта.

Тази функция ще бъде изпълнявана от експерта за връзки с обществеността в областна администрация в сътрудничество със Звеното за мониторинг и оценка, формирано за изпълнението на регионалната стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали. В рамките на неговите компетенции и правомощия и с увеличаване на неговите задължения и отговорности в длъжностната му характеристика, служителят за връзки с

обществеността може да се ангажира с координирането и реализирането на дейностите по изпълнение на комуникационната програма.

За целите на своите нови отговорности и задължения служителят за връзки с обществеността към областна администрация е необходимо да участва както в организираните обучения за експертите, отговарящи пряко за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, така и на редовните заседания на ЗМО.

Задачи и отговорности на експерта за връзки с обществеността в областна администрация по реализирането на комуникационната програма.

- Участва в планирането на дейности, свързани с реализирането на целите на комуникационната програма.
- Съгласува и синхронизира своите действия с екипите на Звеното за мониторинг и оценка и Регионалното звено за подкрепа.
- Координира цялостното изпълнение на заложените дейности в ОП за изпълнение на комуникационната програма.
- Въвлича всички заинтересовани страни в информационния обмен за целите на Областната стратегия за развитие на социалните услуги чрез сътрудничество с техните експерти за връзки с обществеността или органи и институции, отговорни за подготовката и реализацията на информационни кампании и комуникационни материали.
- Организира и поддържа в сътрудничество със ЗМО единен електронен регистър на социалните услуги на регионално ниво и популяризира актуална информация по изпълнението на областната стратегия за развитие на социалните услуги.
- Организира брифинги, пресконференции и други информационни мероприятия за постигането на целите и дейностите на комуникационната програма.
- Следи за подаването от всички заинтересовани страни на унифицирана информация и послания в общественото пространство във връзка с изпълнението на целите на стратегията.

9. Раздел Д: Приложения

Приложение 1: Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в Област Кърджали

Приложение 2: Териториален разрез на планираните услуги по общини

Таблица 1. Планирани услуги в Община Ардино

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Ардино	10	10	16	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Ардино	Налична - за разширяване при необходимост.
2.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар - услуга по проекти на ОП "Развитие на човешките ресурси"/ 2014г-2020г./	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в Община Ардино				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Ардино	Налична, за разширяване при необходимост.
3.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга	Деца и семейства в риск	Община Ардино	50	50	50	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и	гр.Ардино	Налична, продължаване на дейността.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		<i>предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>					реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.		
4.	Устойчивост на Проект “Предоставяне на интегрирани социални услуги с цел превенция в ранна детска възраст и активно социално включване“ чрез реализиране на проект „Предоставяне на интегрирани социални услуги за устойчиво детско развитие и активно социално включване в Община Ардино“	Деца и семейства в риск	Община Ардино	400			Предоставяне на образователни, здравни и социални услуги за деца от 0 до 7 години. Финансиране на проектите от: Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Световната банка и ОП ”Развитие на човешките ресурси”/ 2014г-2020г./	Център за ранна интервенция на увреждания гр.Ардино и сградите на детски градини, училища и здравни служби по населени места	Налична
5.	Масови детски градини и	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Ардино				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и	по населени места в	Разработване план за действие във

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		училища					в масови училища.	община Ардино	всяка община.
6.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Ардино				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	по населени места в община Ардино	Разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места без достъп до услуги	Община Ардино		0	60	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Ардино	Нова
2.	Обществена трапезария-социална услуга в общността, общинска дейност, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.	Община Ардино	70	140	140	Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група. Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд Финансирана от Фонд „Социална закрила“ на МТСП	гр. Ардино	Налична разширяване
3.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от община Ардино				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Ардино	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./</i>								
4.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Област Кърджали				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Ардино	
5.	Дневен център за възрастни с увреждания - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с увреждания , включително реинтегрерини в общността от специализирани институции	Община Ардино	20	20	20	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.	Ардино	Налична
6.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и/или деменция - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или деменция	Община Ардино	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	с.Чубрика , общ. Ардино	Нова
7.	Център за настаняване от семеен тип за стари хора	Лица навършили пенсионна възраст	Община Ардина	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот,	с.Чубрика , общ. Ардино	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>						дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги		
8.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с умствена изостаналост, реинтегрирани от СИ	Община Ардино	10	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Ардино	Налична
9.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Общин Ардино				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
10.	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	гр.Ардино				Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	гр.Ардино	Налична
11.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 2. Планирани услуги в Община Джебел

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Джебел	2	2	4	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Джебел	нова
2.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Джебел	20	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр.Джебел	Налична, продължаване на дейността.
3.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник,	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в Община Джебел				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Джебел	Налична, за разширяване при необходимост.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
	Домашен санитар - услуга по проекти на ОП "Развитие на човешките ресурси"/ 2014г-2020г./ и НП „АХУ“								
4.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Джебел				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и в масови училища.	Община Джебел	Разработване план за действие във всяка община.
5.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Джебел				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Община Джебел	Разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Община Джебел				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Джебел	
2.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Всички населени места от Община Джебел				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Джебел	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
3.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост-социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Възрастни хора с умствена изостаналост	Община Джебел		10	10	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Джебел	Нова
4.	Защитено жилище -) социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с умствена изостаналост	Община Джебел	0	8	8	Създаване на среда близка до семейната, в която лица с психически увреждания да бъдат обучавани за придобиване на знания и умения за самостоятелен начин на живот.	Община Джебел	Нова
5.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Община Джебел				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
6.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 3. Планирани услуги в Община Кирково

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Кирково	3	3	6	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Кирково	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по проект „Иаз имам семейство”, схема „Приеми ме” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в Община Кирково				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Кирково	Налична, за разширяване при необходимост.
3.	Дневен център	Деца с увреждания	Община	12	12	12	Комплекс от социални услуги, за	с.Добромирци, община	Налична,

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	за деца с увреждане – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)		Кирково				цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.	Кирково	продължаване на дейността.
4.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск.	Община Кирково	0	20	20	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	Кирково	Нова, планирана за разкриване през 2016 г.
5.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Кирково				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и в масови училища.	Община Кирково	Разработване план за действие във всяка община.
6.	Образователни програми и инициативи на		Община Кирково				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и	Община Кирково	Разработване на образователни програми за

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	общини, НПО, училища, МОМН)						общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост		приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Кирково		0	120	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Кирково	Нова
2.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП, Оперативна програма храни	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Кирково			60	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	с. Кирково	Нова
	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Община Кирково				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Кирково	
3.	НП „Асистенти на хора с	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда	Всички населени места от Община				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“	Община Кирково	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		помощ	Кирково				в област Кърджали		
4.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с умствена изостаналост	Община Кирково		12	12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Община Кирково	Нова 2015г.
5.	Здравни медиатори делегирана от държавата дейност	Семейства от рисковите ромски общности	Община Кирково		1	1	Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Кирково	Нова
6.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Община Джебел				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
7.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 4. Планирани услуги в Община Крумовград

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Крумовград	10	7	15	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Крумовград	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по проект „Иаз имам семейство”, схема „Приеми ме” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Крумовград	20	20	20	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противоположествени прояви.	гр. Крумовград	Налична, продължаване на дейността.
3.	Личен асистент,	Деца с различни	Община				Постоянни грижи за дете в семейна	Община Крумовград	Налична, за

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
	Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар - услуга по проекти на ОП "Развитие на човешките ресурси"/ 2014г-2020г./	увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Крумовград				среда за задоволяване на ежедневните му потребности.		разширяване при необходимост.
4.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Крумовград, ул.Г.С.Раковски № 9, тел.03641 72-74	Налична
5.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Крумовград, ул.Г.С.Раковски № 9, тел.03641 72-74	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
6.	Предоставяне на интегрирани социални услуги за деца и родители от община Крумовград	Деца и семейства в риск	Община Крумовград				Формиране и развитие на родителски умения, ранна интервенция на увреждания, семейно консултиране и подкрепа, здравна консултация за деца и бъдещи родители, интеграция на децата в детските градини и предучилищните групи, допълнителна подготовка за реален старт в училище и др. Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Световната банка	Гр.Крумовград	Налична
7.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Крумовград				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и в масови училища.	Община Крумовград	Разработване план за действие във всяка община.
8.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Крумовград				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Община Крумовград	Разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Крумовград	120	165	165	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Крумовград	Налична за разширение
2.	Обществена трапезария - социална услуга в общността,	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски	Община Крумовград	54	70	70	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата Финансирана от Фонд „Социална	гр.Крумовград	Налична за разширение

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		Фонд „Социална закрила“ МТСП.	доходи и др.				закрила“ на МТСП		
3.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар <i>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./</i>	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Община Крумовград				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Крумовград	
4.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Всички населени места от Община Крумовград				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Крумовград	
5.	Център за социална рехабилитация и интеграция-социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)		Община Крумовград			50	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляването на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр.Крумовград	нова
6.	Дом за стари хора - Специализирана институция ,	Възрастни хора, навършили пенсионна възраст, включително от тях, лица с увреждания	Област Кърджали	50	50	50	Осигуряване на качествена грижа на потребителите на услугата, дейности включващи задоволяване на ежедневните, здравни,	гр. Крумовград	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
	делегирана от държавата дейност(ДДД)						рехабилитационни потребности, и др.		
7.	Клуб на пенсионера и хората с увреждания-общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Крумовград				Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Гр. Крумовград	Налична
8.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Община Крумовград				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
9.	Здравни медиатори делегирана от държавата дейност	Семейства от рисковите ромски общности	Община Крумовград				Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Община Крумовград	Нова
10.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 5. Планирани услуги в Община Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Област Кърджали	10	10	15	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Кърджали	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по проект „Иаз имам семейство”, схема „Приеми ме” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар <i>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./</i>	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в област Кърджали				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Кърджали	Налична, за разширяване при необходимост.
3.	Център за обществена	Деца и семейства в риск	Община Кърджали	0	50	70	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на	гр.Кърджали	Нова, планирана за разкриване през

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)						изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.		2016 г.
4.	Дневен център за деца с увреждания - ДЦДУ - социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с увреждания	Община Кърджали	30	30	30	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.	гр. Кърджали, ул. "Детелина" №8, тел.: 0361/ 61564	Налична, продължаване на дейността.
5.	Дневен център за деца с увреждания от 0 да 6 години към ДМСГД	Деца с увреждания	Област Кърджали	5	5	0	Социална услуга за провеждане на процедури за деца с увреждания	гр. Кърджали, сграда на ДМСГД	Налична
6.	Дневен център за деца с	Деца с увреждания	Община Кърджали	0	0	20	Комплекс от социални услуги, за цялостно обслужване на децата с	гр. Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>увреждания – ДЦДУ- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.		
7.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с увреждания и техните семейства.	област Кърджали	0	50	50	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Подкрепа за родители и близки на децата с увреждания чрез индивидуални и групови консултации и обучение за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда.	Кърджали	Нова.
8.	Кризисен център –1 социална услуга предоставяна в общността от	Деца, жертви на насилие или в риск от насилие, деца жертва на трафик	област Кърджали	0	10	10	Създаване на условия на областно ниво за осъществяване на институционална закрила и защита на децата, пострадали от различни форма на насилие в семейството	Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						или в извън семейна среда. Създаване на условия на областно ниво за настаняване и грижа за деца с девиантно поведение. Социалната услуга е насочена към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция		
9.	Кризисен център -2 социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца с девиантно поведение	област Кърджали	0	10	10	Създаване на условия на областно ниво за настаняване и грижа за деца с девиантно поведение. Социалната услуга е насочена към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция	Кърджали	Нова.
10.	Звено "Майка и бебе"- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Майки в риск да изоставят детето си.	област Кърджали	0	10	10	Социална услуга за временно настаняване до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си, насърчава родителската привързаност, подпомага младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа.	Кърджали	Нова.
11.	Център за настаняване от семеен тип за	Деца/младежи без увреждания	област Кърджали	15	15	15	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр. Кърджали, ул. " Проф. Акад. Л. Милетич" № 3,	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)							
12.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	деца от 0 г. до 18 г. и младежи до 29 г. без увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Кърджали, ул."Тина Киркова" №25, тел.0361 30017	Налична
13.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	деца и младежи с множествени увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи с увреждания.	гр.Кърджали, кв."Веселчане", ул."Мир" №19, тел.0361 30015	Налична
14.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с	деца и младежи с множествени увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи с увреждания.	гр.Кърджали, ул."Средец" №14, тел.0361 29736	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)								
15.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца в риск от 0 да 3 год.	област Кърджали	0	0	10	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Кърджали,	Нова услуга
16.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания - за деца с тежка степен на увреждане, за който предоставя ежедневна специализирана медицинска грижа	Деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи от ДМСГД или специализирана институция	област Кърджали	0	0	12	Социална услуга за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински наблюдения и грижи въз основа на специализирана експертна оценка на здравословното състояние и потребностите от постоянни медицински грижи, извършена от лечебно заведение за болнична помощ, определено със заповед на министъра на здравеопазването. В центъра е осигурена 24-часова непрекъсната грижа от медицинска сестра и е гарантирана 24-часова възможност за консултация с лекар, назначен в центъра или осигурен от лечебно заведение.	гр.Кърджали,	Нова услуга

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
17.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания за деца с тежка степен на увреждане, за който предоставя ежедневна специализирана медицинска грижа	Деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи от ДМСГД или специализирана институция	област Кърджали	0		12	Социална услуга за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински наблюдения и грижи въз основа на специализирана експертна оценка на здравословното състояние и потребностите от постоянни медицински грижи, извършена от лечебно заведение за болнична помощ, определено със заповед на министъра на здравеопазването. В центъра е осигурена 24-часова непрекъсната грижа от медицинска сестра и е гарантирана 24-часова възможност за консултация с лекар, назначен в центъра или осигурен от лечебно заведение.	гр.Кърджали	Нова услуга
18.	Наблюдавано жилище - социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Младежи, напускащи институции или резидентен тип услуги и младежи в риск	Област Кърджали	0	0	8	Социална услуга за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирана институция, преходно жилище или защитено жилище и им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирана институция. Предоставяне на резидентна грижа, защитена среда за младежи в риск и подготовка за реинтеграцията им в обществото.	гр.Кърджали,	Нова услуга
19.	Преходно жилище- социална услуга предоставяна в	Деца от институции или резидентен тип услуги.	Област Кърджали	0	0	8	Социална услуга, в която децата водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им	гр.Кърджали,	Нова услуга

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>общността, държавно делегирана дейност (ДДД)</i>						от специализирана институция.		
20.	ДМСГД Медико-социална услуга	Деца в риск, недоносени деца, деца с увреждания и тежки заболявания (0-7 г.) (2015: капацитет 100, заетост –)	Област Кърджали	85	85	0	Намаляване входа към специализираното заведение, трансформирани и закриване	гр.Кърджали,	Налична
21.	Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве – Министерство на здравеопазването	родилки и бременни жени с патология на бременността, на деца с увреждания, недоносени и с хронични заболявания и техните майки	Област Кърджали				Предоставяне на здравно-информационни, консултативни, координиращи и насочващи услуги, психологична подкрепа и специализирани консултации	Гр.Кърджали	Налична
22.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Кърджали				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и в масови училища.	Община Кърджали	Разработване план за действие във всяка община.
23.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Кърджали				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Община Кърджали	разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж - социална услуга в общността, общинска дейност	Стари хора - лица над 65-годишна възраст и лица с увреждания със 71 и над 71 на сто ТНР, които са затруднени самостоятелно или с помощта на близки да организират своя бит. С предимство при приемане в патронажа се	Община Кърджали	200	200	200	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	гр. Кърджали	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
		ползват лица над 75-годишна възраст, самотните и лицата с доходи до размера на социалната пенсия.							
2.	Обществена трапезария към Домашен социален патронаж - социална услуга в общността <i>Фонд „Социална закрила“ МТСП</i>	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.	Община Кърджали	80	80	100	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд. Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група. Финансирана от Фонд „Социална закрила“ към МТСП	гр. Кърджали	Налична разширяване
3.	Обществена трапезария-социална услуга в общността, <i>общинска дейност</i> <i>Фонд „Социална закрила“ МТСП</i>	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства с минимални пенсии, скитащи и бездомни деца и лица.	Община Кърджали	90	90	90	Социална услуга за предоставяне на безплатен обяд. Подобряване на качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица на лица и семейства от целевата група.	гр. Кърджали Кв.Гледка Храм „Успение Богородично“	Налична
4.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар <i>Оперативна програма „Развитие на</i>	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от община Кърджали				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Кърджали	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>човешките ресурси“ /2014-2020г./</i>								
5.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Община Кърджали				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Кърджали	Налична
6.	Дневен център за възрастни с увреждания- социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с увреждания , включително реинтегрирани в общността от специализирани институции	Област Кърджали	30	30	30	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.	гр.Кърджали	Налична
7.	Дневен център за стари хора - социална услуга в общността, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Кърджали	0	20	40	Комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите през деня свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.	гр. Кърджали	Нова
8.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични проблеми - социална услуга в общността, делегирана от държавата	Лица с психични проблеми	Община Кърджали	30	30	40	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на	гр. Кърджали	Налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>дейност(ДДД)</i>						качествена грижа за всеки потребител на услугата.		
9.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица със зрителни увреждания <i>/общинска дейност /</i>	Лица със зрителни увреждания	Община Кърджали	20	20	20	Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания, преодоляването на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с увреждания в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр. Кърджали	Налична
10.	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица със зависимости - социална услуга в общността, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица със зависимости	Община Кърджали	0	20	20	Гарантиране на равноправното положение на хората със зависимости, преодоляването на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на лицата с зависимости в общността, придобиване на нови знания и умения и навици за по-добро справяне с ежедневните нужди, оказване на подкрепа на лицата с зависимости и техните семейства, осигуряване на качествена грижа за всеки потребител на услугата.	гр. Кърджали	Нова 2016
11.	Център за временно настаняване - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата</i>	Пълнолетни лица в състояние на криза, бездомни и скитащи лица	Област Кърджали		0	15	Комплекс от социални услуги, предоставяни на бездомни лица, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности, за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година. Подслон, храна, медицински грижи, психологично консултиране и др..	гр.Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>дейност(ДДД)</i>								
12.	Приют - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица в състояние на криза, бездомни и скитащи лица	Област Кърджали	0	10	10	Комплекс от социални услуги, предоставяни временно в срок до 3 месеца на бездомни лица при неотложна необходимост от задоволяване на базовите им потребности, свързани с осигуряване на подслон, храна, здравни грижи, хигиена, социално, психологическо и правно консултиране. Подслон , храна, медицински грижи, психологично консултиране и др..	гр.Кърджали	Нова
13.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост- социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Възрастни хора с умствена изостаналост.	Област Кърджали	0	0	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
14.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и/или деменция социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или деменция	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>държавата дейност(ДДД)</i>								
15.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания 1 - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица с физически увреждания	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
16.	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания 2 социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица с физически увреждания	Област Кърджали	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Кърджали	Нова
17.	Защитено жилище за лица със зрителни увреждания- социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от</i>	Лица със зрителни увреждания	Община Кърджали	0	8	8	Социална услуга за лица със зрителни увреждания. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	гр.Кърджали	Нова

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	<i>държавата дейност(ДДД)</i>								
18.	Защитено жилище за лица с психични разстройства-социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Пълнолетни лица с психични заболявания, реинтегрирани в общността от СИ и застрашени от настаняване в СИ	Област Кърджали	0	8	8	Осигуряване на включваща приемаща и стимулираща развитието среда , специализирано оборудване и обзавеждане в зависимост от конкретните потребности на лицата, оказване на подкрепана лицата и техните семейства, оценка на нуждитена лицата, изготвяне и изпълнение на програма за грижи, планиранена интервенции според установените проблеми	гр. Кърджали	Нова
19.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица с умствена изостаналост	Община Кърджали	8	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	гр.Кърджали, кв.Байкал, ул.Ген. Чернобузов“ №56	налична
20.	Защитено жилище за лица с физически увреждания-социална услуга в общността от резидентен тип, <i>делегирана от държавата дейност(ДДД)</i>	Лица с физически увреждания	Община Кърджали				Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	гр. Кърджали	
21.	Дом за стари хора -	Стари хора / в пенсионна възраст /	Област Кърджали	30	30	30	Почистване на спалните помещения, осигуряване на храна, подпомагане	гр. Кърджали	налична

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	Специализирана институция , делегирана от държавата дейност(ДДД)						при извършване на личния тоалет, пране на дрехи, здравно наблюдение и здравни грижи, съдействие за достъп до административни услуги, фризьорски услуги, аниматорски дейности , оценка на възможностите за реинтегриране на настанените лица, хранене-сервиране, ползване на прибори, салфетки, приготвяне на храна, пазаруване, трудотерапия, спортуване, културни занимания.		
22.	Дом за възрастни хора с физически увреждания Специализирана институция , делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица с физически увреждания	Област Кърджали		30	30	Специализирана институция за предоставяне на комплекс от социални услуги на лица с физически увреждания.	гр.Кърджали	Нова
23.	Хоспис „Добролюбие” медико-социална услуга	Хора с тежки увреждания с чужда помощ – неподвижни, нуждаещи се от непрекъснатата грижа	Община Кърджали	40	40	40	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при мн.тежки случаи.	Гр. Кърджали	Налична,
24.	Хоспис „Червен кръст” медико-социална услуга	Хора с тежки увреждания с чужда помощ – неподвижни, нуждаещи се от непрекъснатата грижа	Община Кърджали	20	20	20	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при мн.тежки случаи.	Гр. Кърджали	Налична,
25.	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Кърджали				Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно		Налична
26	Клуб на инвалида - общинска дейност	Лица с увреждания	Община Кърджали				Предоставяне на условия за хора с увреждания членове на СИБ и ССБ да общуват и осъществяват социални контакти и възможности за активен	гр. Кърджали	Налични

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
							живот		
27.	Здравни медиатори <i>делегирана от държавата дейност</i>	Семейства от рисковите ромски общности	Община Кърджали	2	2	2	Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Кърджали	Налично
28.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Община Кърджали				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ Кърджали	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
29.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Община Кърджали					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 6. Планирани услуги в община Момчилград

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Момчилград	6	8	10	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Момчилград	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по проект „Иаз имам семейство”, схема „Приеми ме” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и семейства в риск	Община Момчилград	35	35	35	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.	гр. Момчилград	Налична, продължаване на дейността.
3.	Дневен център	Деца с увреждания от 3-	Община	24	28	28	Комплекс от социални услуги, за	Община Момчилград	Налична,

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	за деца с увреждания – социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	18 годишна възраст, отглеждани в семейна среда	Момчилград				цялостно обслужване на децата с увреждания през дена, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти. Подкрепа на семейството при отглеждане на дете с увреждане или със специални нужди, превенция на изоставянето, изграждане на умения за самостоятелен живот, интегриране на децата с увреждания в масовите детски градини и училища и консултации на родителите.		продължаване на дейността.
4.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и възрастни с увреждания и техните семейства.	област Момчилград	0	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване с мобилен екип, който да предоставя на място рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания основно в селата.	гр.Момчилград	Нова.
5.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в Община Момчилград				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Момчилград	Налична, за разширяване при необходимост.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
		<i>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./</i>							
6.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания социална услуга предоставяна в общността от резидентен тип, държавно делегирана дейност (ДДД)	деца от 0 г. до 18 г. и младежи до 29 г. без увреждания	област Кърджали	14	14	14	Предоставяне на социална услуга в среда близка до семейната за деца/младежи без увреждания.	гр.Момчилград	Налична
7.	Масови детски градини и училища	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Момчилград				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и в масови училища.	Община Момчилград	Разработване план за действие във всяка община.
8.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Момчилград				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Община Момчилград	разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари	Община Момчилград	70	70	70	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощи	Община Момчилград	Налична за разширяване дейността

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
		хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги					средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.		
2.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Момчилград	100	100	120	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата Финансирана от Фонд „Социална закрила“ на МТСП	Момчилград	Налична за разширение
3.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014- 2020г./	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Община Момчилград				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Момчилград	
4.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Община Момчилград				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Момчилград	
5.	Център за социална рехабилитация и интеграция- социална услуга предоставяна в общността, държавно делегирана дейност (ДДД)	Деца и възрастни с увреждания и техните семејства./ от Направление 1. /	област Момчилград	0	30	30	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване с мобилен екип, който да предоставя на място рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания основно в селата.	гр.Момчилград	Нова.

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
6.	Център за настаняване от семейен тип за възрастни с психични разстройства и/или деменция - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с диагностицирано психично заболяване или деменция	Община Момчилград	0	15	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	гр.Момчилград	Нова
7.	Защитено жилище за лица с психични разстройства социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с психични разстройства или умствена изостаналост	Община Момчилград	0	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	Община Момчилград	Ново 2016 г.
8.	Хоспис – медико-социална услуга	Осигуряване на грижа за хора в тежко здравословно състояние нуждаещи се от непрекъсната професионална грижа.	Община Момчилград	0	0	10	Медицинска рехабилитация Резидентни грижи при много тежки случаи	гр.Момчилград	Нова 2016
9.	Клуб на инвалида - общинска дейност	Лица с увреждания	Община Момчилград				Предоставяне на условия за хора с увреждания членове на СИБ и ССБ да общуват и осъществяват социални контакти и възможности за активен живот	гр.Момчилград	Налични
10.	Програми за	Младежи, напуснали СИ	Община				Включване в квалификационни	ДБТ	Разширяване на

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
	професионално обучение	Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведе-ние	Момчилград				курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване		наличните мерки и политиките на АЗ
11.	Здравни медиатори <i>делегирана от държавата дейност</i>	Семейства от рисковите ромски общности	Община Момчилград	2	2	2	Посредническа дейност между ромските общности, здравните и социалните служби	Община Момчилград	
12.	Мерки за ограмотвяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	

Таблица 7. Планирани услуги в община Черноочене

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление 1: Грижа за децата									
1.	Приемна грижа – социална услуга предоставяна в общността	Деца в риск	Община Черноочене	2	2	4	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Наблюдение и подкрепа на утвърдените приемни родители и настанените деца в приемните семейства, възстановяване и/или поддържане на връзките със семейството.	Община Черноочене	Налична - предоставяна от Дирекции „Социално подпомагане” и по проект „Иаз имам семейство”, схема „Приеми ме” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и с възможност за разширяване при необходимост.
2.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./	Деца с различни увреждания нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си.	Всички населени места в Община Черноочене				Постоянни грижи за дете в семейна среда за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Черноочене	Налична, за разширяване при необходимост.
3.	Масови детски градини и	Деца с увреждания в семейна среда.	Община Черноочене				Програми за интегриране на деца с увреждания в масови дет. градини и	Община Черноочене	Разработване план за действие във

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	Услуга - име, вид								
	училища						в масови училища.		всяка община.
4.	Образователни програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)		Община Черноочене				Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; Мобилни групи за проверка на училищната посещаемост	Община Черноочене	разработване на образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
Направление 2: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1.	Домашен социален патронаж – социална услуга в общността, общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	Община Черноочене		0	100	Социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Община Черноочене	Нова до 2020 г.
2.	Обществена трапезария - социална услуга в общността, Фонд „Социална закрила“ МТСП	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Черноочене		0	20	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	Черноочене	Нова
3.	Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник, Домашен санитар Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ /2014-2020г./	лица с увреждания, стари хора с невъзможност за самообслужване, самотно живеещи	Всички населени места от Община Черноочене				Предоставяне на постоянни грижи за възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Черноочене	

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
4.	НП „Асистенти на хора с увреждания“	Лица с увреждания с ТЕЛК над 90% с чужда помощ	Община Черноочене				Услугата се предоставя от Дирекции „Социално подпомагане“ в област Кърджали	Община Черноочене	
5.	Център за настаняване от семеен тип за стари хора - социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Лица навършили пенсионна възраст	Област Кърджали	0	0	15	Осигуряване на среда за живот близка до семейната, подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот, дейности за осигуряване на достъп до здравни , културни, образователни, социални и други услуги	с.Черноочене	нова
6.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	От областта и от страната	8	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	с.Патица, общ.Черноочене	Налично
7.	Защитено жилище за лица с умствена изостаналост социална услуга в общността от резидентен тип, делегирана от държавата дейност(ДДД)	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	От областта и от страната	10	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост. Придобиване на навици за поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, обучение за ползване на различни електроуреди, придобиване на допълнителни битови умения	с.Минзухар, общ.Черноочене	Налично
8.	Клуб на	Лица с увреждания	Община				Предоставяне на условия за хора с		Налични

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Кърджали

№	Област Кърджали	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Услуга - име, вид	Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016			
	инвалида - общинска дейност		Черноочене				увреждания членове на СИБ и ССБ да общуват и осъществяват социални контакти и възможности за активен живот	с. Черноочене	
9.	Програми за професионално обучение	Младежи, напуснали СИ Лица от семейства в риск, Трайно безработни, лица в пробация, лица със зависи-мости или проблемно поведение	Община Черноочене				Включване в квалификационни курсове; посредничество за осигуряване на заетост Подкрепа за реинтеграция, преодоляване на бедност и социално изключване	ДБТ Кърджали	Разширяване на наличните мерки и политиките на АЗ
10.	Мерки за ограмотяване на пълнолетни без образование или с ниско образование	пълнолетни без образование или с ниско образование, както обучение за пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование	Всички общини в областта					По проекти за образование на възрастни	